

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Է Ն Ք Ը

Ընդունուած է 2004 թուականի դեկտեմբեր 14-ին

ՓԱՍՏԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՅԹՆԵՐ

Յօդուած 1. Օրէնքի կարգաւորման առարկան

Սոյն օրէնքը կը սահմանէ Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ փաստաբանական գործունէութիւն իրականացնելու եւ փաստաբաններու մասնագիտական միաւորում կազմակերպելու հիմունքները եւ այդ գործունէութեան իրականացման կարգը:

Յօդուած 2. Փաստաբանութեան մասին օրէնսդրութիւնը

Փաստաբանութեան մասին օրէնսդրութիւնը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութենէն, Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիական դատավարութեան եւ Հայաստանի Հանրապետութեան քրեական դատավարութեան օրէնսգիրքերէն, սոյն օրէնքէն եւ իրաւական այլ գործերէ:

Սոյն օրէնքով սահմանուած կարգը միասնական է եւ պարտադիր բոլոր փաստաբաններուն համար:

Յօդուած 3. Փաստաբանութիւնը եւ պետութիւնը

Փաստաբանութիւնը փաստաբաններու մասնագիտական միաւորում է, որ, հանդիսանալով քաղաքացիական հասարակութեան հաստատութիւն, չի մտնէր պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններու համակարգին մէջ:

Փաստաբանութիւնը կը գործէ անկախութեան, օրինապահութեան, ինքնակառավարման եւ փաստաբաններու իրաւահաւասարութեան սկզբունքներով:

Յօդուած 4. Սոյն օրէնքին մէջ կիրառուող հասկացութիւններու օգտագործման սահմանափակումը

1. Կազմակերպութիւններուն կ'արգելուի իրենց անուանումին մէջ «փաստաբան» բառի, անոր բոլոր հոլովածելերու կամ այդ բառը ներառող բառակապակցութիւններու, ինչպէս նաեւ «փաստաբան» բառի օտարալեզու իմաստային թարգմանութիւններու օգտագործումը, բացառութեամբ փաստաբաններու պալատի, փաստաբանական դպրոցի եւ փաստաբանական գործունէութիւն իրականացնելու նպատակով փաստաբանի կողմէ ստեղծուող կազմակերպութիւններուն:

(4-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 5. Փաստաբանական գործունէութիւնը

1. Փաստաբանական գործունէութիւնը իրաւապաշտպան գործունէութեան տեսակ է, որ կ'իրականացնէ փաստաբանը եւ կը նպատակադրէ իրաւաբանական օգնութիւն ստացող անձին իրաւունքներու, ազատութիւններու եւ շահերու իրականացումն ու պաշտպանութիւնը՝ օրէնքով չարգիլուած բոլոր միջոցներով եւ եղանակներով:

2. Փաստաբանը կրնայ իրականացնել հետեւեալ գործունէութիւնները՝

1) խորհրդատուութիւն, ներառեալ՝ վստահորդներուն խորհրդատուութիւն տրամադրելը անոնց իրաւունքներուն եւ պարտականութիւններուն վերաբերեալ, փաստաթուղթերու ուսումնասիրումը, իրաւաբանական բնոյթի այլ փաստաթուղթերու կազմումը (այսուհետեւ՝ խորհրդատուութիւն).

2) ներկայացուցչութիւն, ներառեալ՝ ներկայացուցչութիւնը դատարանին մէջ (այսուհետեւ՝ դատական ներկայացուցչութիւն).

3) քրէական գործերով պաշտպանութիւն.

4) Օրէնքով նախատեսուած պարագային եւ կարգով վկային իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալը:

3. Սոյն յօդուածով նախատեսուած դատական ներկայացուցչութիւնը կամ ասոր կազմակերպումը՝ իբրեւ պարբերաբար կամ վճարովի հիմունքներով՝ մատուցուող ծառայութիւն, կրնայ իրականացնել միայն փաստաբանը, բացառութեամբ՝

1) մերձաւոր ազգականի, այսինքն՝ ծնողի, զաւակի, որդեգրողի, որդեգրուածի, հարազատ կամ ոչ հարազատ (համահայր կամ համամայր) եղբօր կամ քրոջ, մեծ հօր, մեծ մօր, թոռան, ինչպէս նաեւ ամուսինի կամ ամուսինի ծնողի, փեսայի կամ հարսի համար անվճար ներկայացուցչութիւն իրականացնելու պարագաներուն

2) մերձաւոր ազգականին (ազգականներուն) կանոնադրական դրամագլուխին կէսէն աւելի բաժնեմասերը պատկանող իրաւաբանական անձի շահերը դատարանին մէջ ներկայացնելու պարագաներուն:

4. Սոյն յօդուածով նախատեսուած քրէական գործերով պաշտպանութիւնը կրնայ իրականացնել միայն փաստաբանը:

5. Փաստաբանական գործունէութիւն չի համարուիր փաստաբանին կողմէ աշխատանքային պայմանագիրի հիման վրայ գործատուին իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալը, բացառութեամբ փաստաբանի մօտ աշխատող փաստաբանի կողմէ իրականացուող գործունէութեան:

6. Քաղաքացիական դատավարութեան մէջ փաստաբան չհանդիսացող անձերու կողմէ դատական ներկայացուցչութիւն իրականացնելու դէպքերը կը սահմանուին Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիական դատավարութեան օրէնսգիրքով:

(5-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն, լրաց. 09. 02. 18 ՀՕ -116-Ն)

Յօդուած 6. Փաստաբանական գործունէութեան վարձը

1. Փաստաբանը իրաւունք ունի փոխհատուցում ստանալու իր ծառայութիւններուն դիմաց:

2. Փաստաբանական գործունեության վճարի չափն ու վճարումի կարգը կ'որոշուին փաստաբանի եւ վստահորդի միջեւ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգիրքով սահմանուած կարգով կնքուած գրաւոր պայմանագիրով (այսուհետեւ՝ պայմանագիր):

3. Փաստաբանի համաձայնութեամբ իրաւաբանական օգնութիւնը կրնայ ցոյց տրուիլ անհատոյց:

4. Պետութիւնը կ'երաշխաւորէ իրաւաբանական անվճար օգնութիւնը սոյն օրէնքի 41-րդ յօդուածով նախատեսուած անձերուն՝ նոյն յօդուածով նախատեսուած պարագաներուն եւ կարգով:

5. Դատարաններու կողմէ դատական ծախսերու (վնասներու) հատուցման հետ կապուած փաստաբանի վարձատրութեան ողջամիտ չափը որոշելու նպատակով՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կրնայ սահմանել փաստաբանական գործունեութեան վճարներու միջին գնացուցակ: Նշուած գնացուցակը չի կրնար օգտագործուիլ այլ նպատակով:

(6-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ՓԱՍՏԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Յօդուած 7. Հայաստանի Հանրապետութեան փաստաբաններու պալատը

1. Հայաստանի Հանրապետութեան փաստաբաններու պալատը (այսուհետեւ՝ փաստաբաններու պալատ) սոյն օրէնքի հիման վրայ ստեղծուած փաստաբաններու մասնագիտական, անկախ, ինքնակառավարուող ոչ առեւտրային կազմակերպութիւն է, որուն առանձնայատկութիւնները կը սահմանուին սոյն օրէնքով: Փաստաբաններու պալատը իրաւաբանական անձի կարգավիճակ ձեռք կը բերէ օրէնքով սահմանուած կարգով գրանցուելու պահէն:

2. Փաստաբաններու պալատի խնդիրներն են՝

1) պաշտպանել իր անդամներուն իրաւունքները եւ օրինական շահերը պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններուն եւ կազմակերպութիւններուն հետ փոխյարաբերութիւններուն, ինչպէս նաեւ դատարանին մէջ

2) կազմակերպել փաստաբաններու արտօնագրութեան գործընթացը.

3) կազմակերպել փաստաբանի ունկնդիրներու մասնագիտական ուսուցումը եւ փաստաբաններու վերապատրաստումը.

4) վերահսկողութիւն իրականացնել իր անդամներուն կողմէ սոյն օրէնքի, փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեան եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքի պահանջներու պահպանման, ինչպէս նաեւ «Փողերու լուսցման եւ ահաբեկչութեան դրամական յատկացման դէմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքի եւ ատոր հիման վրայ ընդունուած կանոնաւոր իրաւական գործողութիւններու պահանջներու կատարման վրայ.

5) միջոցներ ձեռնարկել փաստաբանության հեղինակության բարձրացման ուղղությամբ.

6) սոյն Օրենքով նախատեսուած պարագաներուն իւրաքանչիւրին համար հաւասարապէս ապահովել մատչելի եւ արդիւնաւէտ իրաւաբանական անվճար օգնութիւն ստանալու իրաւունքի իրականացումը.

7) նպաստել հանրային իրաւագիտակցութեան եւ իրաւական մշակոյթի բարձրացման:

3. Փաստաբաններու պալատը կրնայ համագործակցիլ այլ երկրներու փաստաբանական կառոյցներու, միջազգային եւ այլ կազմակերպութիւններու հետ:

4. Փաստաբաններու պալատը կրնայ անձամբ ձեռնարկատիրական գործունէութիւն իրականացնել միայն այն պարագաներուն, երբ ատիկա պիտի ծառայէ սոյն յօդուածով նախատեսուած խնդիրներու իրականացման: Փաստաբաններու պալատը իրաւունք ունի անձամբ զբաղելու միայն իր կանոնադրութեամբ նախատեսուած ձեռնարկատիրական գործունէութեան տեսակներով:

(7-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն, լրաց. 21. 06. 14 ՀՕ -121-Ն)

Յօդուած 8. Փաստաբաններու պալատի մարմինները

Փաստաբաններու պալատի մարմիններն են՝

1) փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը.

2) փաստաբաններու պալատի խորհուրդը.

3) (կէտը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

4) փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովը:

Փաստաբաններու պալատի մարմիններու անդամները այդ մարմիններուն մէջ կ'աշխատին առանց վարձատրութեան, բացառութեամբ փաստաբաններու պալատի նախագահին, ինչպէս նաեւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած պարագաներուն:

Փաստաբաններու պալատի մարմիններու անդամները այդ մարմիններուն մէջ աշխատանքը կրնան համատեղել փաստաբանական գործունէութեան հետ:

Փաստաբաններու պալատի անդամը կրնայ ընտրուիլ փաստաբաններու պալատի մէկ մարմնին մէջ:

Փաստաբաններու պալատի մարմիններու լիազօրութիւնները, կազմաւորման կարգը, գործունէութեան կարգը, խնդիրներն ու գործառոյթները կը սահմանուին սոյն օրենքով եւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ:

Փաստաբաններու պալատի նախագահի եւ այլ մարմիններու լիազօրութիւնները կ'աւարտին միայն յաջորդ կազմի կամ նախագահի ընտրուելէն ետք՝ լիազօրութիւնները ստանձնելու պահէն:

(8-րդ յօդուածը փոփ. , լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 9. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը

1. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը փաստաբաններու պալատի բարձրագոյն մարմինն է, որ՝

1) կը հաստատէ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութիւնը եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքը.

2) կ'ընտրէ եւ կը հրաժարացնէ փաստաբաններու պալատի նախագահը, խորհուրդի անդամները եւ սոյն օրէնքի 39.5-րդ յօդուածով նախատեսուած անձերը.

3) կը լուծէ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած այլ հարցեր:

2. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը որոշումները կ'ընդունի

1) ընդհանուր ժողովի գումարումով կամ

2) առանց ընդհանուր ժողովի գումարման (այսուհետեւ՝ հեռակայ կարգով):

3. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը կազմուած է փաստաբաններու պալատի անդամ բոլոր փաստաբաններէն:

4. Ընդհանուր ժողովի գումարման, ինչպէս նաեւ հեռակայ կարգով (ներառեալ՝ ընտրութիւններու) ժողովի կազմակերպման եւ կայացման կարգը (ներառեալ՝ փաստաբաններու պալատի նախագահի, խորհուրդի անդամներու եւ սոյն օրէնքի 39.5-րդ յօդուածով նախատեսուած անձերու թեկնածուներու առաջադրման, նախընտրական քարոզչութեան կարգը եւ ժամկէտները) սահմանուի փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ:

5. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը (գումարումով կամ հեռակայ կարգով) կը հրաւիրուի փաստաբաններու պալատի նախագահի կամ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումով: Փաստաբաններու պալատի անդամներու ընդհանուր թիւին մէկ քառորդի պահանջով փաստաբաններու պալատի նախագահը պարտաւոր է հրաւիրել ընդհանուր ժողով՝ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով եւ ժամկէտով:

6. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովը իրաւագօր է, եթէ

1) գումարուող ժողովին ներկայ է փաստաբաններու պալատի քուէարկութեան իրաւունք ունեցող անդամներու մէկ երրորդէն աւելին, կամ

2) հեռակայ կարգով կայացող ընդհանուր ժողովին կը մասնակցի փաստաբաններու պալատի քուէարկութեան իրաւունք ունեցող անդամներու մէկ երրորդէն աւելին:

7. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի որոշումները կ'ընդունուին քուէարկութեան մասնակցած անձերու ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ՝ բաց քուէարկութեամբ, բացառութեամբ սոյն օրէնքով նախատեսուած պարագաներուն:

8. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի իրաւասութիւնը չի կրնար փոխանցուիլ այլ մարմիններու:

9. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի որոշումները ուժի մէջ կը մտնեն փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած կարգով հրապարակուելու պահէն, եթէ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ այլ բան նախատեսուած չէ:

10. Շահագրգիռ փաստաբանը Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի որոշումին դեմ կրնայ դատական կարգով առարկել՝ այդ որոշումը ուժի մեջ մտնելէն ետք՝ մէկ ամսուան ընթացքին:

(9-րդ յօդուածը խմբ. 08. 07. 05 ՀՕ -141-Ն, փոփ. 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն, խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 9.1. Փաստաբաններու պալատի հաշուիչ յանձնաժողովը եւ քուէարկութեան արդիւնքներու ամփոփումը

1. Փաստաբաններու պալատի նախագահին, փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամներուն եւ սոյն օրէնքի 39.5-րդ յօդուածով նախատեսուած անձերուն համար թեկնածուներ գրանցելու, ինչպէս նաեւ փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի քուէարկութիւնները կազմակերպելու եւ քուէարկութիւններու (ընտրութիւններու) արդիւնքները ամփոփելու նպատակով փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը կազմաւորէ փաստաբաններու պալատի հաշուիչ յանձնաժողով (այսուհետեւ՝ հաշուիչ յանձնաժողով)՝ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած կարգով:

2. Հաշուիչ յանձնաժողովի անդամներու լիազօրութիւններու ժամկէտը եւ քանակական կազմը կը սահմանուին փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ:

3. Փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ կը սահմանուին թեկնածու առաջադրուած անձերու եւ դիտորդներու իրաւունքներն ու անոնց իրականացման կարգը:

4. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի քուէարկութեան կայացման աւարտէն ետք հաշուիչ յանձնաժողովը փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած կարգով կ'ամփոփէ քուէարկութեան արդիւնքները:

5. Հաշուիչ յանձնաժողովի նախագահը կամ հաշուիչ յանձնաժողովի որոշումով այլ անդամ մը՝ քուէարկութեան արդիւնքները կը հրապարակէ ոչ ուշ, քան արդիւնքներու ամփոփման վերաբերեալ արձանագրութիւն կազմելու յաջորդ օրը:

6. Փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի որոշումը ընդունուած կը համարուի քուէարկութեան արդիւնքներու հրապարակման պահէն:

(9.1-ին յօդուածը լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 10. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը

1. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը փաստաբաններու պալատի գործադիր, ինչպէս նաեւ կարգապահական վարոյթ իրականացնող մարմինն է:

2. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամներու քանակը կը սահմանուի փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ: Ան չի կրնար, բացի խորհուրդի նախագահէն, պակաս ըլլալ տասներկու անդամէն:

3. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամները (բացառութեամբ խորհուրդի նախագահին) վարկանիշային կարգով կ'ընտրուին ընդհանուր ժողովին կողմէ չորս

տարի պաշտօնավարութեան ժամկետով, բացառութեամբ սոյն յօդուածի 4-րդ մասով սահմանուած պարագաներուն:

4. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամին լիազօրութիւններու վաղաժամկետ դադրեցման պարագային այդ անդամին փոխարէն կը ներգրաւուի փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամներու վերջին ընտրութեան տուեալներով, վարկանիշային յաջորդ առաւել «կողմ» ձայներ ստացած, սակայն չընտրուած փաստաբանը՝ նախորդ անդամի սահմանուած ժամկետի մնացած ժամանակահատուածին համար՝ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով:

5. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը՝

1) կը նշանակէ հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարը.

2) կը մշակէ եւ փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի հաստատման կը ներկայացնէ նոր խմբագրութեամբ կանոնադրութիւնը, կանոնադրութեան փոփոխութիւնները կամ լրացումները.

3) կը մշակէ եւ փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովի հաստատման կը ներկայացնէ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքը.

4) կը կազմաւորէ հաշուիչ յանձնաժողովը.

5) կը կազմաւորէ որակաւորման յանձնաժողովը.

6) իրաւասու պետական մարմիններուն առաջարկութիւններ կը ներկայացնէ օրէնքներու եւ իրաւական այլ գործերու փոփոխութիւններու եւ լրացումներու մասին, անոնց ընդունման վերաբերեալ, ինչպէս նաեւ իրաւական գործողութիւններու նախագիծերու վերաբերեալ կարծիք կու տայ նախագիծ մշակող մարմիններուն.

7) կը հաստատէ փաստաբաններու պալատի տարեկան պիւտճէն՝ փաստաբաններու պալատի նախագահի ներկայացումով.

8) կը կազմէ եւ Հայաստանի Հանրապետութեան արդարադատութեան նախարարութեան միջոցով Հայաստանի Հանրապետութեան էլէւմտից նախարարութեան կը ներկայացնէ իրաւաբանական անվճար օգնութեան տրամադրման փոխհատուցման դրամական յայտերը.

9) որոշում կ'ընդունի փաստաբանի յաւակնորդներուն (այսուհետեւ՝ յաւակնորդ) փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր տրամադրելու վերաբերեալ՝ սոյն օրէնքի 29-րդ յօդուածով նախատեսուած կարգով.

10) որոշում կ'ընդունի փաստաբանի արտօնագիրը ուժը կորսնցուցած ճանչնալու մասին.

11) որոշում կ'ընդունի փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը կասեցնելու կամ վերականգնելու մասին.

12) կը սահմանէ փաստաբանի անդամավճարի եւ յաւակնորդի մուտքի ու այլ վճարներու, ինչպէս նաեւ փաստաբաններու վերապատրաստման համար անհրաժեշտ վճարներու չափերը եւ վճարելու կարգը.

13) կը հաստատէ փաստաբաններու պալատի աշխատակազմի մնայուն ցուցակը.

14) կը լուծէ փաստաբանին պատասխանատուութեան ենթարկելու եւ կարգապահական տոյժ նշանակելու հարցը.

15) կ'իրականացնէ սոյն օրէնքով եւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած այլ լիազօրութիւններ:

6. Փաստաբաններու պալատի նախագահը կը հրաւիրէ Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստերը՝ ըստ անհրաժեշտութեան, սակայն տարեկան չորս անգամէն ոչ պակաս: Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստերը կրնան հրաւիրուիլ նաեւ պալատի խորհուրդի անդամներու մէկ երրորդի կամ փաստաբաններու պալատի երեսուն անդամներու նախաձեռնութեամբ: Կարգապահական գործ քննելու նպատակով փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստի գումարման հետ կապուած առանձնայատկութիւնները կը սահմանուին սոյն օրէնքի 39.6-րդ յօդուածով:

7. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստը իրաւագօր է, եթէ նիստին կը մասնակցի անդամներուն առնուազն կէսը:

Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստը կը կայանայ խորհուրդի անդամներու ներկայ ըլլալու միջոցով:

Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստերուն փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամը կը քուէարկէ եւ իր այլ լիազօրութիւնները կ'իրականացնէ անձամբ:

8. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստերուն որոշումները կ'ընդունուին նիստին ներկայ անդամներու ձայներու պարզ մեծամասնութեամբ, եթէ ձայներու մեծամասնութեամբ նախատեսուած չէ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ:

(10-րդ յօդուածը խմբ. 08. 07. 05 ՀՕ -141-Ն, փոփ. 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն, խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 11. Փաստաբաններու պալատի կարգապահական յանձնաժողովը (յօդուածը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 12. Փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովը

Փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովը կը կազմաւորուի որակաւորման քննութիւնները կազմակերպելու եւ անոնց արդիւնքները ամփոփելու նպատակով:

Փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովը կը կազմաւորուի փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած ժամկետով՝ ութ անդամի կազմով, ներկայացուցչութեան հետեւեալ համամասնութեամբ՝

1) փաստաբաններու պալատի նախագահը, որ ի պաշտօնէ որակաւորման յանձնաժողովի նախագահն է, եւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով ընտրուած չորս անդամ.

2) Հայաստանի Հանրապետութեան արդարադատութեան նախարարութենէն մէկ ներկայացուցիչ՝ ի դէմս Հայաստանի Հանրապետութեան արդարադատութեան նախարարին.

3) Հայաստանի Հանրապետութեան գիտութիւններու ազգային ակադեմիայէն մէկ գիտնական իրաւաբան՝ ի դէմս այդ հաստատութեան ղեկավարին.

4) Հայաստանի Հանրապետութեան վճռաբեկ դատարանէն (այսուհետեւ՝ վճռաբեկ դատարան) մէկ դատաւոր՝ ի դէմս վճռաբեկ դատարանի նախագահին:

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Որակաւորման յանձնաժողովի նախագահը կը հրաւիրէ Փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովի նիստերը:

Փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովի նիստը իրաւագօր է, եթէ ատոր կը մասնակցի որակաւորման յանձնաժողովի անդամներուն առնուազն կէսը:

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

(12-րդ յօդուածը լրաց. 08. 07. 05 ՀՕ -141-Ն, փոփ. , խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 13. Փաստաբաններու պալատի նախագահը

Փաստաբաններու պալատի նախագահը փաստաբաններու պալատի գործադիր մարմնի բարձրագոյն պաշտօնատար անձն է:

Փաստաբաններու պալատի նախագահը կ'ընտրուի առնուազն տասը տարուան փաստաբանական ծառայութիւն ունեցող անդամներու կազմէն փակ գաղտնի քուէարկութեամբ՝ չորս տարի ժամկետով, բայց ոչ աւելի, քան երկու անգամ անընդմեջ:

Փաստաբաններու պալատի նախագահ ընտրուած կը համարուի այն թեկնածուն, որ ստացած է քուէարկութեան մասնակիցներու (քուէաթերթիկ ստացածներու) ձայներու կէսէն աւելին:

Եթէ քուէարկուած է երկու կամ աւելի թեկնածու, եւ անոնցէն որեւէ մէկը չէ ստացած անհրաժեշտ ձայներ, ապա կը կայացուի քուէարկութեան երկրորդ փուլ, որուն կրնան մասնակցիլ առաւել ձայներ ստացած երկու թեկնածուները:

Հաւասար ձայներու պարագային երկրորդ փուլին երկրորդ թեկնածուի մասնակցութիւնը կ'որոշուի վիճակահանութեամբ:

Երկրորդ փուլով ընտրուած կը համարուի աւելի ձայներ ստացած թեկնածուն, իսկ ձայներու հաւասար ըլլալու պարագային՝ կը կայացուի վիճակահանութիւն:

Այն պարագային, երբ քուէարկուած է մէկ թեկնածու, ան կը համարուի ընտրուած, եթէ ստացած է քուէարկութեան մասնակիցներու ձայներուն կէսէն աւելին:

Եթէ փաստաբաններու պալատի նախագահ չ'ընտրուիր, ապա քուէարկութենէն ետք՝ մէկ ամսուան ընթացքին կը կայանայ նոր ընտրութիւն:

Փաստաբաններու պալատի նախագահը՝

- 1) կը ներկայացնէ փաստաբաններու պալատը.
- 2) կը գործէ առանց լիազօրագիրի եւ կու տայ լիազօրագիրներ.
- 3) սահմանուած կարգով կը կնքէ պայմանագիրներ, այդ շարքին նաեւ՝ աշխատանքային.
- 4) դրամատան մէջ կը բանայ փաստաբաններու պալատի հաշուարկային եւ ոչ հաշուարկային հաշիւներ.
- 5) կ'ընդունի որոշումներ փաստաբաններու պալատի բնականոն գործունէութիւնը ապահովելուն առնչուող հարցերու վերաբերեալ.
- 6) կը նշանակէ եւ կը հրաժարեցնէ փաստաբաններու պալատի աշխատակազմի աշխատողները.
- 7) կը սահմանէ փաստաբաններու պալատի աշխատակազմի աշխատողներուն ծառայողական լիազօրութիւններու շրջանակը.

8) կ'ընդգրկե փաստաբանը փաստաբաններու ցուցակին մէջ:

9) փաստաբանի նկատումով կը յարուցէ կարգապահական վարոյթ.

10) կը դադրեցնէ մահացած փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը եւ կը հանէ փաստաբաններու ցուցակէն.

11) կը տրամադրէ փաստաբանի եւ փաստաբանի օգնականի վկայականներ.

12) վերահսկողութիւն կ'իրականացնէ հանրային պաշտպանի գրասենեակի գործունէութեան վրայ.

13) հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարին առաջարկութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան կը ներկայացնէ հանրային պաշտպանի գրասենեակի ծախսերուն նախահաշիւը (ելեւմտացոյց)՝ պետական պիտճէի նախագիծին մէջ ընդգրկելու համար.

14) փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած կարգով կը տնօրինէ փաստաբաններու պալատին գոյքը եւ դրամական միջոցները.

15) կ'իրականացնէ օրէնքով եւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած, ինչպէս նաեւ փաստաբաններու պալատի միւս մարմիններու իրաւասութեան չվերապահուած այլ լիազօրութիւններ:

Փաստաբաններու պալատի նախագահը իր լիազօրութիւնները իրականացնելու համար փաստաբաններէն կրնայ նշանակել տեղակալներ: Փաստաբաններու պալատի նախագահին տեղակալը կը փոխարինէ փաստաբաններու պալատի նախագահը անոր բացակայութեան ժամանակ:

Փաստաբաններու պալատի նախագահը ի պաշտօնէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նախագահն է:

Փաստաբաններու պալատի նախագահի աշխատանքի համատեղումը փաստաբանական գործունէութեան հետ պէտք չէ խոչընդոտէ փաստաբաններու պալատի նախագահի լիազօրութիւնները իրականացնելը:

(13-րդ յօդուածը լրաց. 08. 07. 05 ՀՕ -141-Ն, փոփ. , խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 13.1. Վարկանիշային կարգով գաղտնի քուէարկութեան կայացման կարգը

Քուէաթերթիկին մէջ իւրաքանչիւր թեկնածուի անուն-ազգանունէն ետք կը գրուին «կողմ եմ» բառերը՝ նշումի համար նախատեսուած դատարկ քառանկիւնին մէջ:

Քուէարկութեան մասնակիցը իւրաքանչիւր թեկնածուին կողմ քուէարկելու պարագային նշում կը կատարէ «կողմ եմ» բառերուն համապատասխանող քառանկիւնին մէջ, իսկ դէմ քուէարկելու պարագային՝ որեւէ նշում չի կատարեր:

Քուէարկութեան արդիւնքներով ընտրուած կը համարուին ատելի «կողմ» ձայներ ստացած թեկնածուները: Ձայներու հաւասարութեան պարագային կը կայանայ վիճակահանութիւն

(13-ին յօդուածը լրաց. 08. 07. 05 ՀՕ -141-Ն)

Յօդուած 14. Փաստաբաններու պալատի դրամական ելեւնուտքի գործունէութեան վերահսկումը

Փաստաբաններու պալատի դրամական ելեւնուտքի գործունէութեան վրայ վերահսկողութիւն կ'իրականացնէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի կողմէ ընտրուած անկախ հաշուստուգողական մարմինը (աուդիտ) ոչ ուշ, քան երկու տարին մէկ:

Յօդուած 15. Փաստաբաններու պալատի գոյքը

Փաստաբաններու պալատի գոյքը կը ձեւաւորուի փաստաբաններու անդամավճարերէն, ինչպէս նաեւ օրէնքով չարգելուած այլ միջոցներէ:

Յօդուած 16. Փաստաբաններու հասարակական միաւորումները

Փաստաբանները իրաւունք ունին ստեղծելու փաստաբաններու հասարակական միաւորումներ կամ ըլլալու փաստաբաններու հասարակական միաւորումներու անդամ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնսդրութեան համապատասխան:

Փաստաբաններու հասարակական միաւորումները իրաւունք չունին իրականացնելու փաստաբաններու պալատին կամ ատոր մարմիններուն սոյն օրէնքով նախատեսուած լիազօրութիւնները, բացառութեամբ սոյն օրէնքի 10-րդ յօդուածի 3-րդ մասի 3-րդ եւ 5-րդ կէտերով նախատեսուած լիազօրութիւններուն:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՓԱՍՏԱԲԱՆԸ ԵՒ ԱՆՈՐ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

Յօդուած 17. Փաստաբանը

1. Փաստաբան է այն անձը, որ ունի իրաւաբան բակալավրի կամ վկայականի արժանացած իրաւաբան մասնագէտի որակաւորում եւ ստացած է համապատասխան արտօնագիր՝ փաստաբանական գործունէութիւն իրականացնելու համար:

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալու ժամանակ փաստաբանը՝

1) խորհրդատուութիւն կը տրամադրէ իրաւական հարցերով ինչպէս բերանացի, այնպէս ալ գրաւոր.

2) կը կազմէ դիմումներ, բողոքներ, գանգատներ, միջնորդութիւններ եւ իրաւական բնոյթի այլ փաստաթուղթեր, ինչպէս նաեւ անոնց նախագիծերը.

3) իբրեւ վստահորդի ներկայացուցիչ կը մասնակցի քաղաքացիական եւ վարչական դատավարութեան, կը մասնակցի գործի քննութեան՝ Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրական դատարանին մէջ.

4) իբրեւ ներկայացուցիչ կամ պաշտպան՝ կը մասնակցի քրեական դատավարութեան եւ վարչական իրաւախախտումներու գործերով վարոյթին.

5) իբրև վստահորդի ներկայացուցիչ՝ կը մասնակցի գործերու քննութեան իրաւարար դատակազմի կամ վեճեր լուծող այլ մարմիններու մէջ:

6) կը ներկայացնէ վստահորդի շահերը պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններուն մէջ, հասարակական միաւորումներու եւ այլ կազմակերպութիւններու մէջ, օտարերկրեայ պետութիւններու պետական իշխանութեան մարմիններու, դատարաններու, հետաքննութեան կամ նախաքննութեան մարմիններու, միջազգային դատական մարմիններու, օտարերկրեայ պետութիւններու ոչ կառավարական մարմիններուն մէջ, եթէ այլ բան նախատեսուած չէ տուեալ երկրի օրէնսդրութեամբ, միջազգային դատական մարմիններու եւ այլ միջազգային կազմակերպութիւններու կանոնադրային փաստաթուղթերով կամ Հայաստանի Հանրապետութեան միջազգային պայմանագիրերով:

Փաստաբանը իրաւունք ունի ցոյց տալու օրէնքով չարգելուած իրաւաբանական այլ օգնութիւն:

(նախադասութիւնը հանուած է 08.12.11 ՀՕ -339-Ն)

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08.12.11 ՀՕ -339-Ն)

Փաստաբանը փաստաբաններու պալատի սահմանած չափով եւ կարգով կը մուծէ անդամավճար՝ փաստաբաններու պալատի ընդհանուր պահանջներու եւ փաստաբանական գործունէութեան իրականացման հետ կապուած այլ ծախսերու համար:

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

(17-րդ յօդուածը փոփ. 25.12.06 ՀՕ-63-Ն, խմբ., լրաց., փոփ. 08.12.11 ՀՕ-339-Ն)

Յօդուած 17. 1. Այլ պետութեան փաստաբանը

1. Այլ պետութեան փաստաբանը Հայաստանի Հանրապետուեան մէջ փաստաբանական գործունէութիւն կ'իրականացնէ սոյն օրէնքով, փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքով սահմանուած կարգով, եթէ Հայաստանի Հանրապետութեան միջազգային պայմանագիրներով այլ բան նախատեսուած չէ:

2. Այլ պետութեան փաստաբանը Հայաստանի Հանրապետուեան մէջ կը գործէ իր պետութեան համապատասխան փաստաբանական կառոյցի տուած արտօնագիրին հիման վրայ եւ պէտք է փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած կարգով հաւատարմագրուի փաստաբաններու պալատին մէջ:

Հաւատարմագիր տալու եւ հաւատարմագիրի գործողութիւնը դադրեցնելու կարգը կը սահմանէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը: Հաւատարմագիրի գործողութիւնը փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կրնայ դադրեցնել այլ պետութեան փաստաբանի կողմէ սոյն օրէնքի, փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեան եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքի պահանջներու խախտման պարագային: Հաւատարմագրման համար այլ պետութեան փաստաբանէն կը գանձուին

փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած չափով վճարներ:

(17. 1-րդ յօդուածը լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 18. Փաստաբանի հիմնական իրաւունքները

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Փաստաբանը իրաւունք ունի՝

1) Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիական, վարչական եւ քրեական դատավարութեան օրէնսգիրքերով սահմանուած կարգով ներկայացնելու կամ պաշտպանելու ֆիզիքական եւ իրաւաբանական անձերու շահերը, ինչպէս նաեւ ներկայացնելու վստահորդի շահերը պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններու, ոչ պետական մարմիններու եւ կազմակերպութիւններու մէջ.

2) օրէնքով չարգելուած եղանակով ձեռք բերելու, ամրագրելու եւ ներկայացնելու վստահորդի շահերէն բխող ապացոյցներ (տեղեկութիւններ), եւ օգտագործելու տեխնիկական միջոցներ՝ տեսաձայնագրող, ձայնագրող, լուսանկարող, բազմացնող կամ այլ սարքաւորումներ, եթէ ուրիշ բան նախատեսուած չէ օրէնքով, կամ ասիկա չի խախտեր այլ անձերու իրաւունքներն ու օրինական շահերը.

3) դիմելու պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմիններուն, անհատ ձեռնարկատէրերուն եւ իրաւաբանական անձերուն (այսուհետեւ՝ տնտեսավարող խնդրոյ առարկայ անձեր)՝ իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալու համար անհրաժեշտ փաստաթուղթեր (տեղեկութիւններ) ստանալու պահանջով: Պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինները պարտաւոր են տասնօրեայ ժամկէտի մէջ փաստաբանին տրամադրել պահանջուող փաստաթուղթերը (տեղեկութիւնները) կամ անոնց պատճենները, բացառութեամբ, երբ այդ մարմիններու գործունէութիւնը կարգաւորող օրէնքներով ուրիշ բան նախատեսուած է, կամ պահանջուող փաստաթուղթերը (տեղեկութիւնները) օրէնքով պահպանուող գաղտնիք կը պարունակեն: Փաստաթուղթերու (տեղեկութիւններու) տրամադրման մերժումը պէտք է տրուի գրաւոր եւ պատճառաբանուած: Սոյն կէտին մէջ նշուած պարագային փաստաբանէն կրնայ գանձուիլ փաստաթուղթերու (տեղեկութիւններու) կամ անոնց պատճեններու տրամադրման համար վճար, որ չի կրնար գերազանցել ատոր պատրաստման ծախսերը, եթէ օրէնսդրութեամբ վճարման այլ չափ նախատեսուած չէ.

4) համաձայնութեան պարագային՝ գրաւոր հարցաքննութեան ենթարկելու այն անձերը, որոնք, կ'ենթադրուի, որ կը տիրապետեն գործին վերաբերող տեղեկատուութեան, որով փաստաբանը իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց կու տայ.

5) պայմանագրային հիմունքներով մասնագէտներ ներգրաւելու՝ իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալուն հետ կապուած այլ մասնագիտական գիտելիքներ պահանջող հարցեր պարզաբանելու համար.

6) առանձին, խորհրդապահական կարգով (կոնֆիդենցիալ), անարգել տեսակցելու իր պաշտպանեալին հետ՝ առանց տեսակցութիւններու թիւի եւ տեւողութեան սահմանափակումի, եւ տեսակցութեան հրաւիրելու արտօնագրուած թարգմանիչը, եթէ այլ բան նախատեսուած չէ օրէնքով:

Փաստաբանը փաստաբանական գործունեություն իրականացնելու աստեն ազատ է կատարելու այն, ինչը արգելուած չէ օրէնքով եւ չի խախտեր այլ անձերու իրաւունքներն ու ազատութիւնները:

(18-րդ յօդուածը փոփ. , լրաց. , խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 19. Փաստաբանի հիմնական պարտականութիւնները

Փաստաբանը պարտաւոր է՝

1) ազնուօրէն եւ բարեխղճօրէն պաշտպանել վստահորդի իրաւունքները եւ օրինական շահերը Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնսդրութեամբ չարգելուած բոլոր միջոցներով ու եղանակներով.

2) պահպանել սոյն օրէնքի, փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքի եւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեան պահանջները.

3) չհրապարակել փաստաբանական գաղտնիքը, բացառութեամբ օրէնքով նախատեսուած պարագաներու.

4) մշտապէս կատարելագործել իր գիտելիքները.

4.1) սահմանուած կարգով եւ ժամաքանակով մասնակցիլ սոյն օրէնքով նախատեսուած վերապատրաստման դասընթացներուն.

5) մուծել անդամավճարներ.

6) չկատարել վստահորդի շահերուն հակասող որեւէ գործողութիւն, չընդունիլ դիրքորոշում՝ առանց անոր հետ համաձայնելու, բացառութեամբ այն պարագաներուն, երբ փաստաբանը համոզուած է պաշտպանեալի ինքնագրապարտութեան մէջ, հակառակ պաշտպանեալի դիրքորոշման՝ չընդունիլ դէպքին հետ անոր առնչութիւնն ու մեղաւորութիւնը.

7) կատարել «Փողերու լուացման եւ ահաբեկչութեան դրամական յատկացումի դէմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքով սահմանուած պարտականութիւնները, եթէ այդ պարտականութիւններու կատարումը չի խախտեր սոյն օրէնքով նախատեսուած փաստաբանական գաղտնիքի պահպանման պահանջը.

8) կատարել փաստաբաններու պալատի մարմիններուն եւ փաստաբաններու պալատի նախագահին՝ իրենց իրաւասութեան սահմաններուն մէջ ընդունուած իրաւական գործերու պահանջները:

(19-րդ յօդուածը լրաց. 26. 05. 08 ՀՕ -87-Ն, լրաց., խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 20. Փաստաբանի հիմնական իրաւունքներու եւ պարտականութիւններու առանձնայատկութիւնները

Փաստաբանը իրաւունք չունի իրաւաբանական օգնութիւն ստանալու համար դիմած անձի յանձնարարութիւնը ընդունելու, եթէ՝

1) այն ակնյայտ անօրինական բնոյթ կը կրէ

2) վստահորդի հետ կնքած պայմանագիրի առարկային շուրջ ունի ինքնուրոյն շահ, որ կը տարբերի տուեալ անձի հետապնդած շահէն:

Փաստաբանն իրաւունք չունի իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալու այն պարագային, երբ

1) առկայ է հակասութիւն նոյն հարցով իր կամ իր վստահորդներու շահերուն միջեւ.

2) տուեալ գործին մասնակցած է իբրեւ դատաւոր, դատախազ, քննիչ, հետաքննութեան մարմնի աշխատող, փորձագէտ, տուժող կամ վկայ, ինչպէս նաեւ՝ եթէ ան հանդիսացած է պաշտօնատար անձ, որուն իրաւասութեան մէջ կը մտնէր տուեալ անձի շահերէն բխող որոշման ընդունումը.

3) ազգակցական, անձնական կամ կախեալ յարաբերութիւններու մէջ կը գտնուի այն պաշտօնատար անձին հետ, որ մասնակցած է կամ կը մասնակցի տուեալ անձի գործի քննութեան.

4) պէտք է ներկայացնէ վստահորդի շահերը որեւէ գործի մէջ, բացի այն պարագայէն, երբ այդ անձի շահերը կը հակասեն նախկին վստահորդի շահերուն, բացառութեամբ այն պարագաներուն, երբ նախկին վստահորդը կու տայ իր գրաւոր համաձայնութիւնը:

Փաստաբանը իրաւունք չունի՝

1) յայտարարութիւններ ընելու վստահորդի մեղաւորութեան ապացուցուած ըլլալու վերաբերեալ, եթէ վերջինս կը ժխտէ ատիկա.

2) հրապարակելու վստահորդի կողմէ իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալու կապակցութեամբ իրեն յայտնած տեղեկութիւնները՝ առանց վստահորդի համաձայնութեան:

Փաստաբանը պէտք է դադարեցնէ իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալ երկու կամ աւելի անձերու, եթէ անոնց շահերուն միջեւ հակասութիւն կը ստեղծուի:

Փաստաբանը իրաւունք ունի հրաժարելու վստահորդի հանդէպ իր ստանձնած պարտաւորութենէն միայն սոյն օրէնքով, ինչպէս նաեւ վստահորդի հետ կնքուած պայմանագիրով նախատեսուած պարագաներուն

Վստահորդը իրաւունք ունի որեւէ պահու հրաժարելու փաստաբանի ծառայութենէն՝ փոխհատուցելով անոր արդէն մատուցած ծառայութեան դիմաց:

Վստահորդի շահերը ներկայացնելէն հրաժարելու պարագային փաստաբանը պարտաւոր է հրաժարելու մասին ժամանակին տեղեկացնել վստահորդին, մինչեւ իր հեռանալը բաւարար ժամանակ տրամադրելով անոր նոր փաստաբան ընտրելու համար, վստահորդին յանձնել գործին վերաբերող իր մօտ եղած փաստաթուղթերը:

Փաստաբաններու պալատի անդամ օտարերկրեայ քաղաքացին կամ քաղաքացիութիւն չունեցող անձը, ինչպէս նաեւ այլ պետութեան փաստաբանը իրաւունք չունին իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալու Հայաստանի Հանրապետութեան պետական կամ ծառայողական գաղտնիքին առնչուող հարցերով:

Փաստաբանը ունի օրէնքով սահմանուած այլ իրաւունքներ եւ պարտականութիւններ:

(20-րդ յօդուածը լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 21. Փաստաբանի գործունէութեան երաշխիքներ

1. Փաստաբանը իր գործունէութիւնը իրականացնելուն մէջ անկախ է, կը ղեկավարուի միայն Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութեամբ,

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագիրներով եւ օրենքներով, փաստաբանական պալատի կանոնադրությամբ եւ փաստաբանական վարքագիծի կանոնագիրքով:

2. կ'արգելուի պետական մարմիններու, տեղական ինքնակառավարման մարմիններու, անոնց պաշտօնատար անձերու, ֆիզիքական եւ իրաւաբանական անձերու (ներառեալ՝ զանգուածային լրատուութեան միջոցներու) միջամտութիւնը փաստաբանական գործունէութեան:

3. Փաստաբանը պէտք է ապահովուի իր վստահորդին հետ առանձին, անարգել, մեկուսի հաղորդակցելու, խորհրդատուութիւն տրամադրելու հնարաւորութեամբ՝ պետական մարմիններու եւ հիմնարկներու, տեղական ինքնակառավարման մարմիններու եւ դատական մարմիններու մէջ: Պետական եւ դատական մարմիններն ու անոնց պաշտօնատար անձերը պարտաւոր են ձեռնարկելու բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ապահովելու փաստաբանի՝ վստահորդի հետ առանձին, անարգել եւ մեկուսի հաղորդակցելու իրաւունքը:

4. Փաստաբանը չի կրնար հետապնդուիլ, պատասխանատուութեան եւ բերման ենթարկուիլ, ձերբակալուիլ, կալանաւորուիլ կամ ենթարկուիլ իրաւունքներու այլ սահմանափակման՝ իր մասնագիտական պարտականութիւններու կատարման կապակցութեամբ, ներառեալ՝ վարոյթը իրականացնող եւ այլ մարմիններու մէջ յայտնած կարծիքի կամ դիրքորոշման համար:

5. Փաստաբանը պէտք չէ նոյնացուի իր վստահորդին հետ՝ ելլելով փաստաբանի կողմէ իր մասնագիտական պարտականութիւններու կատարումէն:

6. Փաստաբանի բնակարանը, փոխադրամիջոցը կամ գրասենեակը, ինչպէս նաեւ փաստաբանական կազմակերպութեան գրասենեակը չեն կրնար խուզարկուիլ փաստաբանական գործունէութեան հետ առնչուող հանգամանքները պարզելու կապակցութեամբ: Չի թոյլատրուիր փաստաբանը խուզարկել իր մասնագիտական պարտականութիւնները անմիջականօրէն կատարելու ատեն:

7. Փաստաբանին քով կամ փաստաբանական կազմակերպութեան գրասենեակին մէջ գտնուող իրաւաբանական օգնութեան վերաբերող փաստաթուղթերը եւ տեղեկատուական կրիչները (համակարգիչները, տեսաձայնագրող սարքերը, լազերային սկաւառակները, տեսաժապաւենները եւ այլն) անձեռնմխելի են, չեն կրնար առգրաւուիլ (վերցուիլ) եւ չեն կրնար իբրեւ ապացոյց օգտագործուիլ:

8. կ'արգելուի փաստաբանը իբրեւ վկայ հարցաքննել այն հանգամանքներու հարցով, որոնք անոր յայտնի դարձած են իրաւաբանական օգնութիւն ցոյց տալու կամ իրեն դիմելու կապակցութեամբ: Սոյն մասի իմաստով փաստաբանի կարգավիճակին կը հաւասարի նաեւ փաստաբանին քով աշխատող ոչ փաստաբան իւրաքանչիւր անձ:

9. Փաստաբանին կարելի չէ արգիլել ծանօթանալու դատաբանին մէջ գտնուող գործի բոլոր այն նիւթերուն, որոնք կ'առնչուին իր վստահորդին հետ, ինչպէս նաեւ անոնցմէ կատարելու որեւէ ծաւալի դուրսգրումներ եւ պատճենահանումներ, բացառութեամբ պաշտպանուող անձի ինքնութիւնը հաստատող տուեալներու:

(21-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 22. Փաստաբանի իրաւական պաշտպանութիւնը

Փաստաբանը, անոր ընտանիքի անդամները եւ անոնց գոյքը կը գտնուին պետութեան պաշտպանութեան տակ:

Պետական իրաւասու մարմինները պարտաւոր են ձեռնարկելու փաստաբանի պաշտպանութեան համար անհրաժեշտ օրէնքով սահմանուած միջոցներ, եթէ իր մասնագիտական պարտականութիւններու կատարման հետ կապուած՝ անոր կամ անոր ընտանիքի անդամներուն սպառնացած են ֆիզիքական բռնութեամբ, գոյքի ոչնչացումով կամ այլ անօրինական գործողութիւններով:

Փաստաբանը ձերբակալելու կամ կալանաւորելու պարագային վարոյթը իրականացնող մարմինը այդ մասին անյապաղ կը տեղեկացնէ փաստաբաններու պալատի նախագահին:

Յօդուած 23. Փաստաբանի օգնականը

1. Փաստաբանը իրաւունք ունի օգնականներ ունենալու: Փաստաբանի օգնական կրնայ ըլլալ միայն բարձրագոյն իրաւաբանական կրթութիւն ունեցող անձր: Փաստաբանի օգնական չի կրնար ըլլալ սոյն օրէնքի 33-րդ յօդուածով նշուած անձր:

2. Փաստաբանի օգնականը իր կարգավիճակը ձեռք կը բերէ պարզեցուած կարգով փաստաբաններու պալատի խորհուրդի կողմէ արտօնագրուելու միջոցով՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած կարգով:

3. Սոյն օրէնքի իմաստով փաստաբանի օգնականին կարգավիճակը կը հաւասարի փաստաբանի կարգավիճակին: Ան կ'օգտուի փաստաբանի բոլոր իրաւունքերէն հետեւեալ բացառութիւններով.

1) փաստաբանի օգնականը իրաւունք չունի մասնակցելու դատարանին կամ մինչդատական վարոյթին մէջ տարուող քննչական կամ դատավարական գործողութիւններուն՝ առանց իր ղեկավար փաստաբանին.

2) փաստաբանի օգնականը իրաւունք չունի ստորագրելու եւ ներկայացնելու հայցադիմումներ, միջնորդութիւններ, առարկութիւններ, յայտարարութիւններ, պատասխաններ, բացարկներ, վերաքննիչ կամ վճարեկ բողոքներ, ինչպէս նաեւ հարցեր տալու քննչական կամ դատավարական գործողութիւններուն մասնակցելու ատեն.

3) փաստաբանի օգնականը իրաւունք չունի մասնակցելու փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովին եւ հեռակայ կարգով կայացող ընդհանուր ժողովին, ընտրելու եւ ընտրուելու պալատի մարմիններուն մէջ եւ մասնակցելու պալատի կանոնադրութեան եւ վարքագիծի կանոնագիրքի քուէարկութեան:

4. Փաստաբանի օգնականի իրաւունքներու սահմանափակման այլ պարագաներ եւս կրնան նախատեսուիլ փաստաբաններու վարքագիծի կանոնագիրքով:

5. Փաստաբանի օգնականը կը կրէ բոլոր պարտականութիւնները, որոնք սոյն օրէնքով վերապահուած են փաստաբանին, բացառութեամբ վերապատրաստման դասընթացներուն մասնակցելու պարտականութեան:

6. Փաստաբանական պալատի կանոնադրությամբ կրնան նախատեսուիլ փաստաբանի օգնականի պարտականություններու սահմանափակման այլ պարագաներ:

7. Փաստաբանի օգնականը փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքի կանոններու պահանջները խախտելու պարագային ենթակայ է կարգապահական պատասխանատուութեան սոյն օրէնքի 6-րդ գլուխով նախատեսուած կարգով:

8. Փաստաբանի օգնականի արտօնագիրի դադրեցումը կամ կասեցումը կ'իրականացուի սոյն օրէնքի 36-րդ եւ 38-րդ յօդուածներով նախատեսուած կարգով եւ պարագաներուն:

9. Փաստաբանի օգնականը իր ինքնութիւնը կը հաստատէ փաստաբանի օգնականի վկայականով, որուն ձեւը եւ տրամադրման կարգը կը հաստատէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը:

(23-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 24. Փաստաբանի փորձնակը

(յօդուածը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 25. Փաստաբանական գաղտնիքը

1. Փաստաբանական գաղտնիք կը համարուին այն տեղեկութիւնները եւ ապացոյցները, որոնք իրաւաբանական օգնութիւն հայցող անձը փոխանցած է փաստաբանին, փաստաբանի տուած խորհրդատուութեան բովանդակութիւնն ու բնոյթը, ինչպէս նաեւ այն տեղեկութիւնները եւ ապացոյցները (նիւթերը, կրիչները), որոնք փաստաբանը փաստաբանական գործունէութեան իրականացման միջոցին ձեռք բերած է ինքնուրոյն:

2. Փաստաբանը, փաստաբանին քով աշխատող ոչ փաստաբանը, ինչպէս նաեւ փաստաբաններու պալատի աշխատողը իրաւունք չունին հրապարակելու փաստաբանական գաղտնիքը, բացառութեամբ սոյն յօդուածով նախատեսուած պարագաներուն:

3. Փաստաբանը կրնայ հրապարակել փաստաբանական գաղտնիքը, եթէ՝

1) առկայ է վստահորդի համաձայնութիւնը.

2) ատիկա անհրաժեշտ է անոր եւ վստահորդի միջեւ ծագած դատական վեճին մէջ կամ կարգապահական վարոյթին մէջ պահանջները հիմնաւորելու կամ իր պաշտպանութեան համար.

3) ատիկա անհրաժեշտ է «Փողերու լուացման եւ ահաբեկչութեան դրամական յատկացումի դէմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքով նախատեսուած եւ փաստաբանական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկատուութիւնը նախապատրաստող փողերու լուացման կամ ահաբեկչութեան դրամական յատկացումի վերաբերեալ կասկածի կամ այդ օրէնքով սահմանուած լիազօր մարմնի հարցման հիման վրայ այդ օրէնքով սահմանուած պարագաներուն եւ կարգով լիազօր մարմնին տրամադրելու համար, բացառութեամբ այնպիսի տեղեկատուութեան, որ ստացուած է յաճախորդէն եւ այլ աղբիւրներէ՝ դատական, վարչական, հաշտարար կամ

միջնորդային վարոյթի մէջ յաճախորդը պաշտպանելու կամ անոր շահերը ներկայացնելու հետ կապուած օրէնքով փաստաբանին վերապահուած գործունէութիւնը իրականացնելու ատեն, ինչպէս նաեւ իրաւական խորհրդատուութիւն տրամադրելու ատեն, բացառութեամբ այն պարագաներուն, երբ յաճախորդը խորհրդատուութիւն կը ստանայ փողերու լուացման կամ ահաբեկչութեան դրամական յատկացում տալու նպատակով:

4. Փաստաբանը կը հրապարակէ փաստաբանական գաղտնիքը, եթէ առկայ է Հայաստանի Հանրապետութեան քրէական օրէնագիրքով նախատեսուած՝ հաստատապէս յայտնի նախապատրաստուող ծանր կամ առանձնապէս ծանր յանցագործութեան մասին տեղեկատուութիւն:

5. Փաստաբանական գաղտնիքի պահպանման պարտականութիւնը չի սահմանափակուիր ժամանակի մէջ եւ կը տարածուի նաեւ փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիրի գործողութիւնը կասեցուած կամ դադրած անձին վրայ:

(25-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն, լրաց. 21. 06. 14 ՀՕ -121-Ն)

Յօդուած 26. Փաստաբաններու գործունէութեան կազմակերպական-իրաւական ձեւերը

Փաստաբանը իր գործունէութիւնը կազմակերպելու համար կրնայ ընտրել Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնսդրութեամբ նախատեսուած կազմակերպական-իրաւական որեւէ ձեւ:

Յօդուած 27. Փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքը

1. Փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքը կը սահմանէ փաստաբանի վարքագիծի միասնական կանոնները եւ փաստաբանական բարոյագիտութեան սկզբունքները, որոնք պարտադիր են բոլոր փաստաբաններուն, ինչպէս նաեւ վերջիններս խատողներուն համար:

2. Փաստաբանները պարտաւոր են օժանդակ անձնակազմին հետ կնքուած՝ աշխատանքային պայմանագիրներուն մէջ նախատեսել անոնց պարտականութիւնները՝ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքի պահանջները պահպանելու վերաբերեալ, եւ հետեւիլ անոնց պահպանմանը:

(27-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏՕՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Յօդուած 28. Փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր ստանալու համար ներկայացուող պահանջները

(յօդուածը ուժը կորսնցուցած է փաստաբանական դպրոցի հիմնադրման պահէն՝ **08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)**

Յօդուած 29. Փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր տրամադրելու կարգը

Փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր ստանալու համար յաւակնորդը փաստաբաններու պալատ կը ներկայացնէ դիմում՝ փաստաբաններու պալատին անդամագրուելու խնդրանքով, որուն կը կցուի որակաւորման յանձնաժողովի տուած վկայագիրի պատճենը: Որակաւորման յանձնաժողովի տուած վկայագիրը ուժի մէջ է տրուած պահէն մինչեւ յաջորդ՝ փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր ստանալու համար որակաւորման քննութիւններու կայացումը:

Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը քննարկէ յաւակնորդի դիմումը եւ ասոր վերաբերեալ մէկամսեայ ժամկետի միջոցին որոշում կը կայացնէ:

Կ'արգելուի յաւակնորդներու հանդէպ խտրականութիւնը՝ յաւակնորդի ազգութեան, քաղաքացիութեան, ցեղի, սեռի, լեզուի, դաւանանքի, քաղաքական կամ այլ հայացքներու, ընկերային ծագման, գոյքային կամ այլ դրութեան հիմքով:

Դիմումը կրնայ մերժուիլ, եթէ չեն ապահովուիր սոյն օրէնքի 28-րդ եւ 33-րդ յօդուածներով նախատեսուած պահանջները:

Դիմումի մերժումը մէկամսեայ ժամկետի միջոցին կրնայ բողոքարկուիլ դատական կարգով:

(մասը ուժը կորսնցուցած է 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Փաստաբաններու պալատին անդամագրուած անձը հնգօրեայ ժամկետի մէջ կը ստանայ փաստաբաններու պալատի կնիքով եւ նախագահի ստորագրութեամբ վաւերացուած արտօնագիր: Արտօնագիրը կը տրուի անժամկետ՝ առանց տարիքային սահմանափակման:

(29-րդ յօդուածը խմբ. , փոփ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 29.1. Հայաստանի Հանրապետութեան վճռաբեկ դատարանին մէջ հաւատարմագրուած փաստաբանը

(յօդուածը ուժը կորսնցուցած է 26. 12. 08 ՀՕ -236-Ն)

Յօդուած 30. Յատուկ արտօնագիրը եւ այլն տրամադրելու կարգը

(յօդուածը ուժը կորսնցուցած է 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն)

Յօդուած 31. Յատուկ արտօնագիր ունեցող փաստաբանի գրանցումը վճռաբեկ դատարանին մէջ

(յօդուածը ուժը կորսնցուցած է 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն)

Յօդուած 32. Փաստաբանի երդումը

Առաջին անգամ փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր ստանալու ատեն փաստաբանը փաստաբաններու պալատի խորհուրդին առջեւ հանդիսաւոր պայմաններու մէջ երդում կու տայ հետեւեալ բովանդակութեամբ.

«Հանդիսաւոր կ'երդնում ազնիվ եւ բարեխիղճ կատարել փաստաբանի պարտականութիւնները, պահպանել փաստաբանական գաղտնիքը, պաշտպանել վստահորդներու իրաւունքները, ազատութիւնները եւ շահերը՝ ղեկավարուելով Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութեամբ, օրէնքներով եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքով»:

Երդումը կը տրուի անհատական կարգով՝ իւրաքանչիւր փաստաբանի կողմէ երդումը ընթերցելու միջոցով:

Փաստաբանը կը ստորագրէ երդման բնագիրը:

Յօդուած 33. Փաստաբանական գործունէութեան սահմանափակումները

Անձը չի կրնար փաստաբան ըլլալ, եթէ ան՝

- 1) դատարանի վճիռով ճանչցուած է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ.
- 2) դատապարտուած է դիտաւորութեամբ կատարուած յանցագործութեան համար, եւ անոր դատուածութիւնը մարած կամ հանուած չէ:

Յօդուած 34. Փաստաբաններու ցուցակը եւ ատոր մէջ ընդգրկուիլը

Փաստաբաններու պալատի նախագահը փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով www.azdarar.am կայքին մէջ կը հրապարակէ փաստաբաններու ցուցակը:

Փաստաբաններու ցուցակը կը ներառէ փաստաբանի անունը եւ ազգանունը, փաստաբանի հետ կապ հաստատելու հնարաւոր միջոցները, փաստաբանի մասնագիտացումը, ինչպէս նաեւ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ նախատեսուած ուրշ տեղեկատուութիւններ:

Փաստաբաններու պալատի նախագահը փաստաբանի գործունէութեան արտօնագիր ունեցող փաստաբանի կամ փաստաբանական գործունէութիւն իրականացնելու իրաւունք ունեցող օտարերկրացի փաստաբանի դիմումը ստանալու օրէն ետք՝ տասնչորս օրուան ընթացքին, կ'ընդգրկէ զայն համապատասխանաբար՝ փաստաբաններու պալատին եւ պետութեան փաստաբաններու միւս ցուցակներուն մէջ:

Փաստաբանը օրէնքով սահմանուած կարգապահական պատասխանատուութիւն կը կրէ փաստաբաններու ցուցակին մէջ հրապարակուած կեղծ տեղեկատուութեան համար:

(34-րդ յօդուածը խմբ., փոփ. , լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 35. Փաստաբաններու ցուցակէն հանելը

1. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումով փաստաբանը կը հանուի փաստաբաններու ցուցակէն, եթէ՝

- 1) ան գրաւոր կը դիմէ փաստաբաններու ցուցակէն իր անունը հանելու վերաբերեալ.
- 2) կը դադրի անոր արտօնագիրի գործողութիւնը սոյն օրէնքով նախատեսուած հիմքերու առկայութեան պարագային:

2. Փաստաբաններու պալատի նախագահի որոշումով փաստաբանը ժամանակաւոր կը հանուի փաստաբաններու ցուցակէն, եթէ դադրած է անոր արտօնագիրի գործողութիւնը:

3. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումով այլ պետութեան փաստաբանը կը հանուի այլ պետութեան փաստաբաններու ցուցակէն, եթէ դադրած է անոր փաստաբանական գործունէութեան իրաւունքը այն երկրին մէջ, ուր տրամադրուած էր այդ իրաւունքը, կամ հաւատարմագիրի գործողութիւնը համարուած է ուժը կորսնցուցած:

(35-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ԱՐՏՕՆԱԳԻՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴՐԵՑՈՒՄԸ ԵՒ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ

Յօդուած 36. Արտօնագիրի գործողութեան դադրեցումը

1. Փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը կը դադրի, եթէ՝

1) ան գրաւոր կը դիմէ փաստաբաններու պալատի նախագահին՝ արտօնագիրի գործողութիւնը դադրեցնելու համար.

2) ան արտօնագիր ստացած է օրէնքի պահանջներու խախտումով.

3) առկայ է սոյն օրէնքի 33-րդ յօդուածով նախատեսուած հանգամանքը.

4) ան մահացած է, կամ ուժի մէջ մտած է զայն մահացած ճանչնալու մասին դատարանի գործը.

5) ան փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր ստանալու, ներառեալ՝ որակաւորման քննութիւններուն մասնակցելու համար ներկայացուցած է կեղծ տուեալներ.

6) լրացած է արտօնագիրի գործողութեան կասեցման՝ սոյն օրէնքի 38-րդ յօդուածով սահմանուած ժամկետը:

2. փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը դադրեցնէ արտօնագիրի գործողութիւնը, իսկ սոյն յօդուածի 1-ին մասի 3-րդ եւ 4-րդ կէտերուն մէջ նշուած պարագաներուն՝ փաստաբաններու պալատի նախագահը՝ զայն ուժը կորսնցուցած կը յայտարարէ:

3. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կրնայ դադրեցնել փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը նաեւ սոյն օրէնքի 39.9-րդ յօդուածով նախատեսուած պարագաներուն:

4. Արտօնագիրը ուժը կորսնցուցած ճանչնալու մասին որոշումը կրնայ մէկամսեայ ժամկէտի մէջ բողոքարկուիլ դատական կարգով:

5. Անձը իրաւունք ունի դիմելու նոր արտօնագիր ստանալու համար արտօնագիրի գործողութիւնը դադրեցնելէն մէկ տարի ետք:

6. Այլ պետութեան փաստաբանը չի կրնար փաստաբանական գործունէութիւն իրականացնել Հայաստանի Հանրապետուեան մէջ, եթէ դադրած է անոր

փաստաբանական գործունեության իրաւունքը այն երկրին մէջ, ուր ան ստացած է փաստաբանական գործունեութիւն իրականացնելու համապատասխան թոյլտուութիւն:
(36-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Յօդուած 37. Յատուկ արտօնագիրի գործողութեան դադրեցումը
(յօդուածը ուժը կորսնցուցած է 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն)

Յօդուած 38. Արտօնագիրի գործողութեան կասեցումը
(վերնագիրը փոփ. 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն)

1. Փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը կը կասեցուի, եթէ փաստաբանը՝
 - 1) ընտրուած է պետական ընտրովի մարմիններուն, համայնքի ղեկավարի կամ ւսագանիի պաշտօնով՝ իր լիազօրութիւններու ժամկէտին մէջ.
 - 2) զօրակոչուած է ժամկէտային պարտադիր զինուորական ծառայութեան մինչեւ ծառայութեան ժամկէտի լրանալը.
 - 3) մէկ տարիէն աւելի ժամանակով առողջական վիճակի պատճառով ի վիճակի չէ կատարելու իր մասնագիտական պարտականութիւնները, եթէ առկայ են առողջական վիճակը հաւաստող համապատասխան փաստաթուղթեր, բայց ոչ աւելի, քան 5 տարի ժամկէտով.
 - 4) անցած է հանրային ծառայութեան՝ հանրային պաշտօն զբաղեցնելու, պետական ծառայութեան, համայնքային ծառայութեան մէջ գտնուելու ժամկէտով: Իր պաշտօնէն ազատելէն կամ ծառայութիւնը դադրեցելէն ետք՝ մէկ տարուան միջոցին, փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը վերականգնելու համար դիմում չներկայացուելու պարագային փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը կը դադրի:
 - 5) օրէնքով սահմանուած կարգով ճանչցուած է անյայտ բացակայող:
2. Փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը կրնայ կասեցուիլ դատարանի կողմէ փաստաբանին դէմ բժշկական բնոյթի հարկադրանքի միջոցներ նշանակուելու պարագային:
3. Սոյն յօդուածի 1-ին մասի 1-4-րդ կէտերով նախատեսուած հիմքերու առկայութեան մասին փաստաբանը պարտաւոր է տասնօրեայ ժամկէտի մէջ տեղեակ պահելու փաստաբաններու պալատի խորհուրդը:
4. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը կասեցնէ փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը:
5. Փաստաբանի արտօնագիրի գործողութեան կասեցումը կը յանգեցնէ տուեալ փաստաբանի՝ սոյն օրէնքով նախատեսուած երաշխիքներու կասեցման:
6. Արտօնագիրը կասեցուած պալատի անդամը իրաւունք չունի մասնակցելու պալատի մարմիններուն եւ նախագահի ընտրութիւններուն:
7. Սոյն յօդուածի 1-ին մասով նախատեսուած հիմքերը վերանալէն ետք փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը կը վերականգնուի փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումով՝ այն փաստաբանի դիմումի հիման վրայ, որուն արտօնագիրի գործողութիւնը կասեցուած էր:

8. Փաստաբանի արտոնագիրի գործողությունը վերականգնելը մերժելու մասին որոշումը կրնայ բողոքարկուիլ դատական կարգով:

9. Արտոնագիրը վերականգնած փաստաբանը պարտավոր է անցնել վերապատրաստման դասընթացներ՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած ժամաքանակով:

(38-րդ յօդ. փոփ. 01.06.06 ՀՕ-105-Ն, խմբ. 08.12.11 ՀՕ-339-Ն, 21.01.20 ՀՕ-27-Ն)

Գ Լ Ո Ի Խ 6

(գլուխը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

ՓԱՍՏԱԲԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹՅՒՆԸ

Յօդուած 39. Փաստաբանը պատասխանատուութեան ենթարկելու հիմքերը (վերնագիրը փոփ. 21. 06. 14 ՀՕ -121-Ն)

1. Փաստաբանը ենթակայ է կարգապահական պատասխանատուութեան սոյն օրէնքի եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքի պահանջները խախտելու համար, իսկ «Փողերու լուսցման եւ ահաբեկչութեան դրամական յատկացումի դէմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքի եւ ատոր հիման վրայ ընդունուած կանոնաւոր իրաւական գործերու պահանջները խախտելու համար՝ կարգապահական եւ Վարչական իրաւախախտումներու վերաբերեալ Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնսգիրքով նախատեսուած պատասխանատուութեան:

2. Փաստաբանի մասնակցութեամբ քրեական, վարչական կամ քաղաքացիական գործով ի վնաս փաստաբանի վստահորդի ընդունուած դատական գործը ինքնին չ'առաջացնէր փաստաբանի կարգապահական պատասխանատուութիւն:

(39-րդ յօդուածը փոփ. , լրաց. 21. 06. 14 ՀՕ -121-Ն)

Յօդուած 39.1. Կարգապահական վարոյթի իրականացման կարգը, փաստաբանին դէմ կարգապահական վարոյթ յարուցելու առիթները եւ հիմքերը

1. Փաստաբանին դէմ յարուցուած կարգապահական վարոյթի իրականացման կարգը կը սահմանուի սոյն օրէնքով եւ փաստաբանի վարքագիծի կանոնագիրքով:

2. Փաստաբանին դէմ կարգապահական վարոյթ յարուցելու առիթներն են՝

1) պետական, տեղական ինքնակառավարման եւ ոչ պետական մարմիններու, ինչպէս նաեւ այլ անձերու դիմումները (բողոքները), ինչպէս նաեւ զանգուածային լրատուամիջոցներու հրապարակումները.

2) պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ դիմումով փաստաբաններու պալատին դիմելու մասին դատարանի պատժամիջոցը.

3) փաստաբանի սահմանած ժամկետին մէջ անդամավճար չվճարելու վերաբերեալ փաստաբաններու պալատի հաշուապահի ներկայացուցած տեղեկանքը.

4) փաստաբանի սահմանած ժամկետին մեջ վերապատրաստում չանցնելու վերաբերեալ փաստաբանական դպրոցի տնօրէնի ներկայացուցած տեղեկանքը.

5) հանրային պաշտպանին դէմ կարգապահական վարոյթ յարուցելու վերաբերեալ հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարի միջնորդութիւնը:

3. Չստորագրուած կամ կեղծ ստորագրութեամբ կամ մտացածին անձի անունով գրուած նամակը, յայտարարութիւնը կամ կարգապահական պատասխանատութեան ենթարկելու մասին անանուն հաղորդումը կարգապահական վարոյթ յարուցելու առիթ չեն:

4. Կարգապահական վարոյթ յարուցելու հիմքն է փաստաբանի արարքին մեջ սոյն օրէնքի կամ փաստաբանի վարքագիծի կանոնադիրքով նախատեսուած պահանջներու խախտման յատկանիշներու առերեւոյթ առկայութիւնը:

Յօդուած 39.2. Փաստաբանի եւ դիմողի իրաւունքները կարգապահական վարոյթին մեջ

1. Փաստաբանը եւ դիմողը սոյն օրէնքով սահմանուած կարգով հաւասար իրաւունքներ ունին՝

1) մասնակցելու կարգապահական վարոյթի բոլոր փուլերուն ինչպէս անձամբ, այնպէս ալ ներկայացուցիչի միջոցով.

2) կարգապահական վարոյթի յարուցման պահէն ծանօթանալու կարգապահական գործի բոլոր նիւթերուն, ատոնցմէ պատճեններ հանելու եւ գործէն դուրս գրելու որեւէ ծաւալի որեւէ տեղեկութիւն.

3) տալու բացատրութիւններ կամ հրաժարելու բացատրութիւններ տալէն.

4) ներկայացնելու ապացոյցներ կարգապահական գործին կցելու եւ հետազօտելու համար.

5) Յայտնելու բացարկներ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի անդամներուն եւ գործը նախապատրաստող անձերուն.

6) յարուցելու միջնորդութիւններ.

7) հրաւիրելու վկաներ, հարցեր տալու ինչպէս իր, այնպէս ալ միւս կողմի կամ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի հրաւիրած վկաներուն.

8) հարցեր տալու ելոյթ ունեցողին.

9) հանդէս գալու եզրափակիչ ելոյթով.

10) ստանալու փաստաբաններու պալատի նախագահի եւ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումները.

11) դատական կարգով բողոքարկելու փաստաբաններու պալատի նախագահի եւ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումները:

Յօդուած 39.3. Կարգապահական խախտման վերաբերեալ հաղորդումներու քննարկման կարգը եւ փաստաբանին դէմ կարգապահական վարոյթ յարուցելը

1. Կարգապահական վարոյթ յարուցելու առիթներու եւ հիմքերու առկայութեան պարագային փաստաբաններու պալատի նախագահը որոշում կը կայացնէ

կարգապահական վարոյթ յարուցելու մասին առիթը ծագելու պահէն մէկ ամսուան ընթացքին:

2. Նշուած ժամկէտին մէջ պալատի նախագահը կամ իր յանձնարարութեամբ այլ անձ կրնայ պահանջել լրացուցիչ փաստաթուղթեր, բացատրութիւններ եւ այլ նիւթեր:

3. Փաստաբանին դէմ կարգապահական վարոյթ կրնայ յարուցուիլ կարգապահական պատասխանատուութեան հիմքը յայտնաբերելէն ետք՝ վեցամսեայ ժամկէտի մէջ, բայց ոչ ուշ, քան հիմքը ծագելէն մէկ տարի ետք: Սոյն մասին մէջ նշուած ժամկէտները անցնելէն ետք կարգապահական վարոյթ չի կրնար յարուցուիլ, իսկ խախտումով յարուցուած վարոյթը ենթակայ է դատական գործի դադրեցման: Կարգապահական վարոյթ յարուցուելու օրէն սոյն մասով նախատեսուած վաղեմութեան ժամկէտը կը կասեցուի:

4. Կարգապահական վարոյթ յարուցելու մասին որոշումը ընդունելէն ետք՝ հինգ օրուան մէջ, պալատի նախագահը փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած կարգով կարգապահական գործը կ'ուղարկէ սոյն օրէնքի 39.5-րդ յօդուածով նախատեսուած անձին, իսկ սոյն օրէնքի 40-րդ յօդուածով նախատեսուած պարագաներուն՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդին:

5. Կարգապահական վարոյթ յարուցելու մասին որոշման պատճենը որոշումը ընդունելէն ետք՝ հնգօրեայ ժամկէտի մէջ կ'ուղարկուի կարգապահական վարոյթ յարուցելու մասին հաղորդած ֆիզիքական կամ իրաւաբանական անձին եւ փաստաբանին, որուն դէմ յարուցուած է կարգապահական վարոյթը:

6. Հանրային պաշտպանին դէմ կարգապահական վարոյթ յարուցելու մասին որոշումը ընդունելէն ետք՝ հնգօրեայ ժամկէտի մէջ կը հաղորդուի նաեւ հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարին:

Յօդուած 39.4. Կարգապահական վարոյթի յարուցումը մերժելը

1. Կարգապահական վարոյթ յարուցելու առիթի կամ հիմքի բացակայութեան պարագային փաստաբաններու պալատի նախագահը պատճառաբանուած որոշում կը կայացնէ կարգապահական վարոյթ յարուցելը մերժելու մասին:

2. Կարգապահական վարոյթ յարուցելը մերժելու մասին որոշման պատճենը որոշումը ընդունելէն ետք՝ հնգօրեայ ժամկէտի մէջ կ'ուղարկուի կարգապահական վարոյթ յարուցելու մասին հաղորդած ֆիզիքական կամ իրաւաբանական անձին:

3. Կարգապահական վարոյթ յարուցելը մերժելու մասին որոշումը շահագրգիռ անձը կրնայ բողոքարկել դատական կարգով որոշումը ստանալէն ետք՝ մէկ ամսուան ընթացքին:

Յօդուած 39.5. Կարգապահական վարոյթի գործը փաստաբաններու պալատի խորհուրդի քննարկման նախապատրաստելը

1. Կարգապահական վարոյթի գործը փաստաբաններու պալատի խորհուրդի քննարկման կը նախապատրաստեն այդ նպատակով փաստաբաններու պալատի ընդհանուր ժողովին կողմէ վարկանիշային կարգով չորս տարի ժամկէտով փակ

գաղտնի քուէարկութեամբ ընտրուած փաստաբանները (այսուհետեւ՝ գործը նախապատրաստող անձ), որոնց թուաքանակը կը սահմանուի փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ:

2. Կարգապահական վարոյթի գործերու բաշխումը գործը նախապատրաստող անձերու միջեւ կը կատարուի փաստաբաններու պալատի խորհուրդի որոշումով սահմանուած կարգով:

3. Գործը նախապատրաստող անձը պարտաւոր է հաւաքել ապացոյցներ՝ կարգապահական վարոյթի օրինականութիւնը ապահովելու եւ արդարացի լուծման համար նշանակութիւն ունեցող հանգամանքները բացայայտելու համար:

4. Գործը նախապատրաստող անձի կողմէն ապացոյցներու հաւաքման գործընթացը պէտք է աւարտի, եւ կարգապահական գործը փաստաբաններու պալատի խորհուրդին ուղարկուի ողջամիտ ժամկէտի մէջ, բայց ոչ աւելի, քան գործը ստանալէն ետք՝ երկու ամսուան ընթացքին:

Յօդուած 39.6. Փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ գործի քննութեան կարգը

1. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կարգապահական գործը ըստ էութեան քննող եւ վերջնական որոշում կայացնող մարմինն է:

2. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդ մուտք եղած կարգապահական գործը փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած կարգով վարոյթ կ'ընդունի պալատի խորհուրդի անդամը, որուն մասին ան կ'ընդունի որոշում:

Կարգապահական գործը վարոյթ ընդունած խորհուրդի անդամը այդ գործը փաստաբաններու պալատի խորհուրդին մէջ քննելու ատեն հանդէս է կուգայ իբրեւ նիստը նախագահող (սոյն գլուխին մէջ այսուհետեւ՝ նիստը նախագահող):

3. Փաստաբաններու պալատի նախագահը փաստաբաններու պալատի խորհուրդի կողմէ կարգապահական գործի քննութեան չի մասնակցիր:

4. Կարգապահական գործը վարոյթ ընդունելէն ետք՝ 10 օրուան ընթացքին, նիստը նախագահողը պարտաւոր է նշանակել փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստ եւ նիստի տեղի եւ ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցել փաստաբանին, որուն դէմ յարուցուած է կարգապահական վարոյթ, դիմող կողմին, վկաներուն եւ կարգապահական գործին մասնակցող այլ անձերու:

5. Կարգապահական գործը քննող պալատի խորհուրդի նիստը իրաւագօր է, եթէ նիստին կը մասնակցի խորհուրդի անդամներուն առնուազն կէսը:

6. Փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ գործը պալատի խորհուրդը կը քննէ ողջամիտ ժամկէտի մէջ, բայց ոչ աւելի, քան գործը ստանալէն ետք՝ վեց ամսուան ընթացքին:

Յօդուած 39.7. Փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ պալատի խորհուրդի որոշումը

1. Մէկ կարգապահական վարոյթի քննութեան շրջանակին մէջ, եթէ նոյնիսկ փաստաբանը կատարած է քանի մը կարգապահական խախտում, պալատի խորհուրդը կը կայացնէ մէկ որոշում:

2. Պալատի խորհուրդը որոշումը կը կայացնէ խորհրդակցական սենեակին մէջ: Խորհրդակցական սենեակին մէջ կրնան ներկայ ըլլալ միայն տուեալ գործը քննող խորհուրդի կազմին մէջ ընդգրկուած անդամները: Այլ անձերու ներկայութիւնը չի թոյլատրուիր:

3. Խորհրդակցական սենեակին մէջ որոշումը կ'ընդունուի պալատի խորհուրդի անդամներու բաց քուէարկութեամբ:

Ձայներու հաւասարութեան պարագային ընդունուած կը համարուի այն որոշումը, որ աւելի բարենպաստ է փաստաբանին համար:

4. Պալատի խորհուրդին կողմէ խորհրդակցական սենեակին մէջ քննարկուած հարցերը, խորհուրդի անդամներուն արտայայտած դիրքորոշումը եւ քուէարկութեան արդիւնքները հրապարակման ենթակայ չեն ինչպէս նիստի ընթացքին, այնպէս ալ գործով քննութիւնը աւարտելէն ետք:

5. Փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ գործի քննութենէն ետք պալատի խորհուրդը կրնայ կայացնել հետեւեալ որոշումներէն մէկը.

1) փաստաբանը սոյն օրէնքով նախատեսուած կարգապահական տոյժի ենթարկելու մասին.

2) կարգապահական վարոյթը կարճելու մասին:

6. Կարգապահական խախտման փաստը ապացուցուած ըլլալու վերաբերեալ բոլոր կասկածները, որոնք չեն կրնար փարատուիլ սոյն օրէնքի եւ վարքագիծի կանոնագիրքի դրոյթներուն համապատասխան պատշաճ իրաւական ընթացակարգի շրջանակին մէջ, կը մեկնաբանուին յօգուտ փաստաբանին:

7. Որոշումը կը կազմուի եւ կողմերուն կ'ուղարկուի հրապարակումէն ետք՝ քսան օրուան ընթացքին:

8. Պալատի խորհուրդին որոշումը կողմերը կրնան բողոքարկել դատական կարգով՝ պալատի խորհուրդի որոշումը ստանալու օրէն՝ մէկամսեայ ժամկետին մէջ: Պալատի խորհուրդին որոշումը օրինական ուժի մէջ կը մտնէ սոյն յօդուածով նախատեսուած բողոքարկման ժամկետը անցնելէն ետք:

9. Օրինական ուժի մէջ չմտած խորհուրդի որոշման բողոքարկումը կը կասեցնէ ատոր օրինական ուժի մէջ մտնելը:

10. Պալատի խորհուրդին որոշումները կը գործեն օրինական ուժի մէջ մտնելէն ետք:

Յօդուած 39.8. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդին կողմէ փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ գործը կարճելու հիմքերը

1. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը կարճէ, այսինքն՝ կը դադրեցնէ փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ վարոյթը այն պարագային, երբ՝

1) կը բացակայի կարգապահական խախտման դէպքը.

2) հիմնաւորուած չէ փաստաբանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու հիմքի առկայութիւնը.

3) կարգապահական խախտումը կատարելէն ետք անձը հիւանդացած է անբուժելի հոգեկան հիւանդութեամբ կամ դատարանի օրինական ուժի մէջ մտած վճիռով ճանչցուած է անգործունակ.

4) կարգապահական խախտումը կատարելէն ետք սոյն օրէնքով սահմանուած կարգով փաստաբանի արտօնագիրի գործողութիւնը դադրեցուած է.

5) առկայ է միեւնոյն հիմքով եւ միեւնոյն դէպքի վերաբերեալ կարգապահական վարոյթ յարուցելու, կարգապահական վարոյթի յարուցումը մերժելու կամ կարգապահական վարոյթը դադրեցնելու մասին չվերացուած որոշում.

6) անցած են սոյն օրէնքով նախատեսուած վաղեմութեան ժամկետները:

Յօդուած 39.9. Փաստաբանին վրայ կիրառուող կարգապահական տոյժերը

1. Փաստաբանի կարգապահական պատասխանատուութեան հարցը քննելէն ետք փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կրնայ փաստաբանին վրայ կիրառել կարգապահական տոյժերու հետեւեալ տեսակերէն մէկը, բացառութեամբ սոյն յօդուածի 3-րդ մասով նախատեսուած դէպքին.

1) նկատողութիւն.

2) խիստ նկատողութիւն.

3) մասնակցել լրացուցիչ վերապատրաստման դասընթացքներու.

4) տուգանք.

5) փաստաբանի արտօնագիրի գործողութեան դադրեցում:

2. Փաստաբանին վրայ կիրառուող կարգապահական տոյժը պէտք է համաչափ ըլլայ կատարուած խախտումին:

Կարգապահական տոյժ կիրառելու ատեն փաստաբաններու պալատի խորհուրդը հաշուի կ'առնէ նաեւ խախտման հետեւանքները, փաստաբանի անձը, մեղքի աստիճանը, առկայ տոյժերը, փաստաբանը բնութագրող ուշադրութեան արժանի այլ հանգամանքներ:

3. Լրացուցիչ վերապատրաստման դասընթացքներուն մասնակցելու ժամաքանակը կ'որոշէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը: Լրացուցիչ վերապատրաստման դասընթացքներուն մասնակցիլը կրնայ կիրառուիլ նաեւ իբրեւ լրացուցիչ տոյժի միջոց սոյն յօդուածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ եւ 4-րդ կէտերով նախատեսուած տոյժերէն մէկուն կիրառման հետ միասին:

4. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը սահմանէ տուգանքի չափը, որ չի կրնար գերազանցել նուազագոյն աշխատավարձի երկուհարիւրապատիկը: Փաստաբանը տուգանքը կը վճարէ փաստաբաններու պալատի պիւտճէին:

5. Փաստաբանի արտօնագիրի գործողութեան դադրեցում տոյժի տեսակը փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կրնայ նշանակել միայն դիտաւորութեամբ կատարուած ակնյայտ կոպիտ կարգապահական խախտման պարագային:

6. Փաստաբանը կը համարուի կարգապահական տոյժի չենթարկուած՝

1) նկատողութեան պարագային՝ կարգապահական տոյժ նշանակելու մասին որոշումը օրինական ուժի մէջ մտնելու պահէն երեք ամիս ետք..

2) խիստ նկատողութեան պարագային՝ կարգապահական տոյժ նշանակելու մասին որոշումը օրինական ուժի մէջ մտնելու պահէն վեց ամիս ետք.

3) իբրեւ հիմնական տոյժ՝ լրացուցիչ վերապատրաստման դասընթացներուն մասնակցելու պարագային՝ վերապատրաստումը անցնելու պահէն վեց ամսէն ետք.

4) տուգանքի պարագային՝ տուգանքը ամբողջութեամբ վճարելու պահէն ինը ամիս ետք.

5) փաստաբանի արտօնագիրի գործողութեան դադրեցման պարագային՝ կարգապահական տոյժ նշանակելու մասին որոշումը օրինական ուժի մէջ մտնելու պահէն երկու տարի ետք:

7. Անձը, որուն արտօնագիրը դադրեցուած է իբրեւ տոյժ, իրաւունք ունի վաղեմութեան ժամկետները անցնելէն ետք ընդհանուր հիմունքներով դիմելու փաստաբանի արտօնագիր ստանալու համար:

8. Վաղեմութեան ժամկետի ընթացքը կ'ընդհատուի, եթէ մինչեւ նշուած ժամկետները անցնելը անձը կը կատարէ նոր կարգապահական խախտում: Այդ պարագային վաղեմութեան ժամկետի հաշուարկը վերստին կը սկսի նոր կարգապահական խախտման կատարման օրէն:

Յօդուած 40. Կարգապահական գործի քննութեան արագացուած կարգի կիրառումը

1. Փաստաբանի սահմանած ժամկետին մէջ անդամավճար չվճարելու կամ վերապատրաստում չանցնելու հիմքով յարուցուած կարգապահական վարոյթ յարուցելու ատեն փաստաբաններու պալատի նախագահը կարգապահական գործը անմիջապէս կը յանձնէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի քննարկման:

(գլուխը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Գ Լ Ո Ի Խ 7

(գլուխը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿԸ

Յօդուած 41. Հանրային պաշտպանութիւնը

1. Հանրային պաշտպանութիւն կը համարուի սոյն յօդուածով նախատեսուած պարագաներուն տրամադրուող իրաւաբանական անվճար օգնութիւնը:

2. Իրաւաբանական անվճար օգնութիւնը կը ներառէ՝

1) խորհրդատուութիւնը՝ հայցադիմումներու, դիմումներու, բողոքներու եւ այլ իրաւաբանական բնոյթի դատավարական փաստաթուղթերու կազմութեան մէջ, ներառեալ՝ իրաւաբանական տեղեկատուութեան տրամադրումը.

2) ներկայացուցչութիւնը կամ պաշտպանութիւնը՝ քրեական, քաղաքացիական, վարչական եւ սահմանադրական գործերով:

3. Սոյն յօդուածի իմաստով ներկայացուցչութիւնը կամ պաշտպանութիւնը կ'իրականացուի քրեական գործով մինչդատական վարոյթին մէջ, Հայաստանի Հանրապետութեան առաջին ատեանի, վերաքննիչ եւ վճռաբեկ դատարաններուն, ինչպէս նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրական դատարանին մէջ:

4. Քրեական գործերով վարոյթը իրականացնող մարմինը իրաւաբանական անվճար օգնութիւնը կ'ապահովէ հանրային պաշտպանի գրասենեակի միջոցով՝ Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնսդրութեամբ կամ միջազգային պայմանագիրներով նախատեսուած պարագաներուն, կամ եթէ ասիկա կը պահանջէ արդարադատութեան շահը:

5. Հանրային պաշտպանի գրասենեակը, բացառութեամբ քրեական գործով կասկածեալին կամ մեղադրեալին իրաւաբանական օգնութիւն տրամադրելու, ինչպէս նաեւ սոյն յօդուածի 6-րդ մասին մէջ նշուած պարագաներուն, սոյն յօդուածով նախատեսուած իրաւաբանական անվճար օգնութիւնը կը տրամադրէ հետեւեալ անձերուն՝

1) Հայաստանի Հանրապետութեան սահմաններու պաշտպանութեան ժամանակ զոհուած (մահացած) զինձառայողի ընտանիքի անդամներուն.

2) 1-ին եւ 2-րդ խումբի հաշմանդամներուն.

3) դատապարտեալներուն.

4) ընտանիքներու անապահովութեան գնահատման համակարգին մէջ հաշուառուած՝ 0-էն բարձր անապահովութեան միաւոր ունեցող ընտանիքի անդամներուն.

5) Հայրենական մեծ պատերազմի եւ Հայաստանի Հանրապետութեան սահմաններու պաշտպանութեան ժամանակ մարտական գործողութիւններու մասնակիցներուն.

6) գործազուրկներուն.

7) մինակ բնակող կենսաթոշակառուներուն.

8) առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաներուն, ինչպէս նաեւ առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաներու թիւին պատկանող անձերուն.

9) փախստականներուն.

10) Հայաստանի Հանրապետուեան մէջ ժամանակաւոր պաշտպանութիւն ստացածներուն.

11) անվճարունակ այն ֆիզիքական անձերուն, որոնք իրենց անվճարունակութիւնը հաստատող հաւաստի տուեալներ կը ներկայացնեն: Սոյն կէտի իմաստով անվճարունակ կը համարուի այն ֆիզիքական անձը, որ չունի բաւարար եկամուտ, համատեղ բնակող աշխատող ընտանիքի անդամ, ինչպէս նաեւ բացի անձնական բնակարանէն, որպէս սեփականութիւն չունի այլ անշարժ գոյք կամ նուազագոյն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող արժէքի փոխադրամիջոց.

12) հոգեբուժական կազմակերպության մեջ բուժուող հոգեկան խանգարումներ ունեցող անձերուն.

13) 13) օրէնքով սահմանուած կարգով մարդոց առեւանգումի եւ շահագործման ենթարկուած զոհերու նոյնացման յանձնաժողովի կողմէ զոհ կամ յատուկ կարգի զոհ ճանչցուած անձերուն.

14) Հայաստանի Հանրապետուեան մէջ ապաստան հայցողներուն.

15) խոշտանգումէն տուժած անձերուն՝ Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիական օրէնսգիրքի 1087.3-րդ յօդուածով սահմանուած կարգով փոխհատուցում ստանալու նպատակով.

16) «Ընտանիքին մէջ բռնութեան կանխարգելման, ընտանիքին մէջ բռնութեան ենթարկուած անձերու պաշտպանութեան եւ ընտանիքի համերաշխութեան վերականգնման մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքին համաձայն ընտանիքին մէջ բռնութեան ենթարկուած անձերուն:

6. Իրաւաբանական անվճար օգնութիւն չի կրնար տրուիլ սոյն յօդուածի 5-րդ մասին մէջ նշուած անձերուն՝

1) ձեռնարկատիրական բնոյթի գործերով (ներառեալ՝ համատիրութեան ներքին վեճերով).

2) նուազագոյն աշխատավարձի հազարապատիկը գերազանցող գոյքային (գումարի) պահանջով գործերով, բացառութեամբ այն գործերուն, ուր անձը հանդէս կու գայ իբրեւ պատասխանող կամ պատասխանողի կողմէն հանդէս եկող երրորդ անձ.

3) եթէ առկայ են դիմող անձի անվճարունակութիւնը ժխտող փաստական հաւաստի տուեալներ:

(41-րդ յօդուածը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն , լրաց. 30. 04. 13 ՀՕ -29-Ն, 17. 12. 14 ՀՕ -215-Ն, փոփ. , լրաց.

17. 10. 16 ՀՕ -157-Ն, լրաց. 16. 12. 16 ՀՕ -242-Ն, 13. 12. 17 ՀՕ -327-Ն)

Յօդուած 42. Հանրային պաշտպանի գրասենեակը

1. Հանրային պաշտպանութիւնը կ'իրականացուի հանրային պաշտպանի գրասենեակի միջոցով:

2. Հանրային պաշտպանի գրասենեակը փաստաբաններու պալատի կազմին մէջ գործող կառուցուածքային ստորաբաժանում է, որ կազմուած է հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարէն, երկու տեղակալէ, հանրային պաշտպաններէն եւ օժանդակ անձնակազմէ:

3. Հանրային պաշտպանի գրասենեակին մէջ աշխատող փաստաբաններու քանակը կը սահմանէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը՝ պետական պիտճէի միջոցներու հաշուին դրամական յատկացումներու սահմաններուն մէջ:

Յօդուած 43. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարը

1. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարը ի դէմս փաստաբաններու պալատի նախագահին՝ կը նշանակէ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը՝ առնուազն

տասը տարուան փաստաբանական ծառայութիւն ունեցող անդամներու կազմէն, չորս տարի ժամկետով:

2. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարի լիազօրութիւնները վաղաժամկետ կրնան դադրեցուիլ ի դէմս փաստաբաններու պալատի նախագահին՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդի կողմէ՝ խորհուրդի անդամներու ընդհանուր թիւի ձայներու առնուազն երկու երրորդով՝ փաստաբաններու պալատի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով եւ պարագաներուն:

3. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարը՝

1) կը ներկայացնէ հանրային պաշտպանի գրասենեակը.

2) կը կազմակերպէ սոյն օրէնքով նախատեսուած պարագաներուն իրաքանչիւրին համար հաւասարապէս մատչելի եւ արդիւնաւետ իրաւաբանական օգնութեան իրականացումը.

3) կը կատարէ աշխատանքի բաժանում հանրային պաշտպաններուն միջեւ.

4) կ'ընդունի որոշումներ հանրային պաշտպանի գրասենեակի բնականոն գործունէութիւնը ապահովելու ուղղութեամբ.

5) քրեական վարոյթը իրականացնող մարմնի դիմումին կամ որոշումին հիման վրայ կամ սոյն օրէնքի 41-րդ յօդուածով նախատեսուած այլ պարագաներուն քաղաքացիի դիմումի հիման վրայ որոշում կը կայացնէ հանրային պաշտպանութիւն իրականացնելու մասին որոշումը կամ դիմումը բաւարարելու եւ գործը հանրային պաշտպանին յանձնելու մասին կամ հանրային պաշտպանութիւն իրականացնելու դիմումը մերժելու մասին, երբ այն նախատեսուած չէ սոյն օրէնքի 41-րդ յօդուածով.

6) հսկողութիւն կ'իրականացնէ հանրային պաշտպաններու կողմէ իրաւաբանական օգնութիւն իրականացնելու որակին եւ ժամկետներուն վրայ.

7) միջնորդութիւն կը ներկայացնէ հանրային պաշտպանի դէմ կարգապահական վարոյթ յարուցելու համար.

8) կրնայ դիմել պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններուն կամ տնտեսավարող խնդրոյ առարկայ անձին՝ անվճարունակ անձերու անվճարունակութեան փաստը ստուգելու, ինչպէս նաեւ իրաւաբանական անվճար օգնութիւն ցոյց տալու համար անհրաժեշտ տեղեկութիւններ ստանալու նպատակով: Նշուած մարմիններն ու տնտեսավարող խնդրոյ առարկայ անձերը պարտաւոր են հնգօրեայ ժամկետի մէջ անհատոյց տրամադրել պահանջուող փաստաթուղթերը (տեղեկութիւնները) կամ անոնց պատճենները, բացառութեամբ, երբ պահանջուող փաստաթուղթերը օրէնքով պահպանուող գաղտնիք կը պարունակեն:

4. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարը խորհրդակցական ձայնի իրաւունքով կը մասնակցի փաստաբաններու պալատի խորհուրդի նիստերուն:

Յօդուած 44. Հանրային պաշտպանը

1. Հանրային պաշտպան կը համարուի հանրային պաշտպանի գրասենեակին մէջ աշխատող փաստաբանը, որ կը գործէ ի դէմս հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարին՝ պալատի նախագահին հետ կնքած աշխատանքային պայմանագիրին հիման վրայ:

2. Հանրային պաշտպանին աշխատանքի անցնելու նպատակով կրնայ սահմանուիլ մրցոյթ՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդին սահմանած կարգով:

Յօդուած 45. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի դրամական յատկացումը, հանրային պաշտպանի գործունէութեան ապահովման հետ կապուած ծախսերու փոխհատուցումը

1. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի դրամական յատկացումը կ'իրականացուի պետական պիւտճէի միջոցներու հաշուոյն, որ պէտք է ապահովէ հանրային պաշտպանի գրասենեակի բնականոն գործունէութիւնը:

2. Հաշուի առնելով իրաւաբանական անվճար օգնութիւն ստանալու համար դիմած քաղաքացիներու յայտերու եւ փաստացի իրաւաբանական օգնութիւն տրամադրելու դէպքերու վիճակագրական տուեալները՝ փաստաբաններու պալատի խորհուրդը հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարին առաջարկութեամբ օրէնքով սահմանուած ժամկէտի մէջ հանրային պաշտպանի գրասենեակի ծախսերու նախահաշիւը (էլէմտացոյցը) կը ներկայացնէ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեանն՝ պետական պիւտճէի նախագիծին մէջ ընդգրկելու համար:

3. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի էլէմտացոյցը Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան կողմէ ընդունուելու պարագային կ'ընդգրկուի պետական պիւտճէի նախագիծին մէջ, իսկ առարկութեան պարագային պետական պիւտճէի նախագիծին հետ կը ներկայացուի Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային ժողով: Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային ժողով եւ փաստաբաններու պալատ կը ներկայացնէ էլէմտացոյցի վերաբերեալ առարկութեան հիմնաւորումը:

4. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի դրամական միջոցները կը տնօրինէ փաստաբաններու պալատի նախագահը:

5. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի գործունէութեան ապահովման հետ կապուած ծախսերը կը փոխհատուցուին պետական պիւտճէէն: Ասոնք կը ներառեն հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարին, տեղակալներուն եւ հանրային պաշտպաններուն պաշտօնային դրոյքաչափերը (աշխատավարձի ամսական չափը), ինչպէս նաեւ հանրային պաշտպանի գրասենեակի գործունէութեան ապահովման հետ կապուած այլ ծախսեր: Հանրային պաշտպանի գրասենեակին յատկացուող դրամական միջոցները չեն կրնար ծախսուիլ այլ նպատակներով:

6. Հանրային պաշտպանի եւ հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարի տեղակալի պաշտօնային դրոյքաչափը (աշխատավարձի ամսական չափը), կը սահմանուի Երեւան քաղաքի դատախազութեան աւագ դատախազի օրէնքով սահմանուած պաշտօնային դրոյքաչափին հաւասար գումարի չափով: Անհրաժեշտութեան պարագային փաստաբաններու պալատի նախագահը կրնայ ժամավճարային դրոյքաչափեր նախատեսող աշխատանքային պայմանագիրներ կնքել հանրային պաշտպանի գրասենեակին մէջ չընդգրկուած փաստաբաններուն հետ: Այդ պարագային փոխհատուցուող գումարի չափը կը սահմանուի Երեւան քաղաքի

դատախազության առաջ դատախազի աշխատանքային մեկ ժամի վարձատրության չափին համարժեք:

7. Հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարը իր գործունեության համար կը ստանայ փոխհատուցում՝ հանրային պաշտպանի պաշտօնային դրոյքաչափի քսանհինգ տոկոսով աւելի գումարի չափով:

8. Հանրային պաշտպաններու գործունեության ապահովման հետ կապուած այլ ծախսերու փոխհատուցման գումարը կը հաշվարկուի հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարի, տեղակալներու եւ հանրային պաշտպաններու աշխատանքի վարձատրության համար նախատեսուած գումարի երեսուն տոկոսի չափով՝ անկախ հանրային պաշտպաններու կատարած փաստացի ծախսերէն:

(45-րդ յօդուածը փոփ. 12. 12. 13 ՀՕ -186-Ն)

(գլուխը խմբ. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 7. 1

(գլուխը լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԸ ԵՒ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ

Յօդուած 45.1. Դպրոցի նպատակը եւ իրաւական կարգավիճակը

1. Փաստաբանական դպրոցը հիմնադրամի կարգավիճակ ունեցող ոչ առեւտրային կազմակերպութիւն է:

2. Փաստաբանական դպրոցի իրաւական կարգավիճակին, հիմնադրութեան, կառավարման մարմիններուն, կանոնադրութեան, լուծարման, գոյքի օգտագործման, ինչպէս նաեւ այլ հարցեր կը կարգաւորուին «Հիմնադրամներու մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքով՝ հաշուի առնելով սոյն օրէնքով սահմանուած առանձնայատկութիւնները:

3. Փաստաբանական դպրոցի հիմնադիրն է փաստաբաններու պալատը՝ ի դէմս փաստաբաններու պալատի խորհուրդի:

4. Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը հաստատէ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութիւնը, ինչպէս նաեւ փոփոխութիւններ կամ լրացումներ կը կատարէ կանոնադրութեան մէջ:

Յօդուած 45.2. Փաստաբանական դպրոցի գործառոյթները

1. Փաստաբանական դպրոցը, սոյն օրէնքին եւ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեան նպատակներուն համապատասխան՝

1) կը կազմակերպէ եւ կ'իրականացնէ փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրներու մասնագիտական ուսուցումը.

2) կը կազմակերպէ փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրներուն համար կայացող որակաւորման քննութիւնը.

3) կը կազմակերպէ եւ կ'իրականացնէ փաստաբաններու մասնագիտական վերապատրաստութիւնը.

4) կ'իրականացնէ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ նախատեսուած գործունէութիւն:

Յօդուած 45.3. Փաստաբանական դպրոցի կառավարման մարմինները

1. Փաստաբանական դպրոցի կառավարումը կ'իրականացնեն փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը եւ փաստաբանական դպրոցի տնօրէնը:

Յօդուած 45.4. Փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը

1. Փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը կ'իրականացնէ փաստաբանական դպրոցի ընդհանուր կառավարումը եւ ընթացիկ գործունէութեան վերահսկողութիւնը:

2. Փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը կը կազմաւորուի փաստաբաններու պալատի նախագահէն եւ փաստաբաններու պալատի խորհուրդին կողմէ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով նշանակուած առնուազն չորս անդամէ եւ Հայաստանի Հանրապետութեան արդարադատութեան նախարարութեան մէկ ներկայացուցիչէ:

3. Փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդի նախագահը ի պաշտօնէ փաստաբաններու պալատի նախագահն է:

4. Փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը՝

1) կը հաստատէ ունկնդիրներու ուսման վարձի չափը, ատոր վճարման կարգը եւ փաստաբանական դպրոցի աշխատանքային ներքին կանոնակարգերը եւ աշխատակազմի հաստիքացուցակը (հաստատութեան մը պաշտօններու հաստատուած քանակը, տեսակը եւ անձնակազմը).

2) կը հաստատէ փաստաբանական դպրոցի տարեկան պիւտճէն՝ ի դէմս փաստաբանական դպրոցի տնօրէնին.

3) փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած պարբերականութեամբ կը լսէ փաստաբանական դպրոցի տնօրէնին հաշուետուութիւնները.

4) փաստաբաններու պալատի խորհուրդին հաստատած ուղենիշներուն համապատասխան՝ կը հաստատէ փաստաբաններու վերապատրաստութեան եւ յաւակնորդներու ուսուցման ծրագիրները.

5) Ի դէմս փաստաբանական դպրոցի տնօրէնին՝ կը քննարկէ եւ կը լուծէ ունկնդրի հեռացման հարցը.

6) անվաւեր կը ճանչնայ, կը վերացնէ կամ կը կասեցնէ փաստաբանական դպրոցի տնօրէնին ընդունած անհատական կամ ներքին իրաւական գործերը.

7) կ'իրականացնէ սոյն օրէնքով եւ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ նախատեսուած այլ լիազօրութիւններ:

Յօդուած 45.5. Փաստաբանական դպրոցի տնօրէնը

1. Փաստաբանական դպրոցի ընթացիկ գործունէութեան ղեկավարումը կ'իրականացնէ փաստաբանական դպրոցի տնօրէնը, զոր փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով պաշտօնի կը նշանակէ եւ պաշտօնէն կը հեռացնէ փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը՝ փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդի նախագահի առաջարկութեամբ:

2. Փաստաբանական դպրոցի տնօրէնը՝

1) կը ղեկավարէ ուսման գործընթացը.

2) կը կազմակերպէ կառավարման խորհուրդի որոշումներուն կատարումը.

3) փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով կը տնօրինէ փաստաբանական դպրոցի գոյքը եւ դրամական միջոցները, գործարքներ կը կնքէ փաստաբանական դպրոցի անունով.

4) կը ներկայացնէ փաստաբանական դպրոցը Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ եւ օտարերկրեայ պետութիւններու մէջ.

5) հաստատման համար փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդին կը ներկայացնէ փաստաբանական դպրոցի աշխատանքային ներքին կանոնակարգերը եւ անձնակազմը:

6) հաստատման համար փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդին կը ներկայացնէ փաստաբանական դպրոցի ուսումնական ծրագիրները.

7) իր իրաւասութեան սահմաններուն մէջ կ'արձակէ հրամաններ, հրահանգներ, կու տայ կատարման համար պարտադիր ցուցումներ եւ կը վերահսկէ անոնց կատարումը.

8) փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով ունկնդիրը կ'ենթարկէ կարգապահական պատասխանատուութեան.

9) կ'իրականացնէ սոյն օրէնքով եւ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ նախատեսուած այլ լիազօրութիւններ:

Յօդուած 45.6. Փաստաբանական դպրոցի ունկնդրի կարգավիճակը

1. Փաստաբանական դպրոցի ունկնդիր կրնայ ըլլալ այն գործունակ ֆիզիքական անձը, որ ունի իրաւաբանական կրթութեան բակալավրի կամ վկայականի արժանացած մասնագէտի որակաւորման աստիճան, բացառութեամբ, եթէ ան դատապարտուած է դիտաւորութեամբ կատարուած յանցագործութեան համար, եւ անոր դատուածութիւնը մարած կամ հանուած չէ:

2. Անձը փաստաբանական դպրոցի ունկնդրի կարգավիճակ ձեռք կը բերէ փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով փաստաբանական դպրոց ընդունուելու պահէն:

(45. 6-րդ յօդուածի 1-ին մասը՝ այն մասով ու մեկնաբանութեամբ, որով կ'արգելափակուի աւելի բարձր աստիճանի մասնագիտական համարժէք որակաւորում ունեցող անձի՝ փաստաբանական դպրոցի ունկնդիր դառնալու իրաւունքը, ճանչցուած է Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութեան 1-ին,

3-րդ, 43-րդ (2-րդ մաս) յօդուածներու պահանջներուն հակասող եւ անվաւեր 18. 04. 2014 Ս ԴՈ -1148 որոշումով)

Յօդուած 45.7. Փաստաբանական դպրոցի ունկնդիրի դէմ կիրառուող կարգապահական տոյժերը

1. Փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ նախատեսուած պարագաներուն եւ կարգով ունկնդիրը կրնայ ենթարկուիլ կարգապահական պատասխանատուութեան:

2. Կարգապահական տոյժերու տեսակներն են՝

1) նկատողութիւն.

2) խիստ նկատողութիւն.

3) դպրոցէն հեռացում:

3. Փաստաբանական դպրոցէն իբրեւ կարգապահական տոյժ հեռացուած ունկնդիրը կը զրկուի մէկ տարուան ընթացքին փաստաբանական դպրոց կրկին ընդունուելու իրաւունքէն:

4. Ունկնդիրը կրնայ իր վրայ կարգապահական տոյժ նշանակելու մասին որոշումը դատարան բողոքարկել՝ որոշումը ստանալէն ետք՝ մէկ ամսուան ընթացքին:

Յօդուած 45.8. Ուսուցումը փաստաբանական դպրոցին մէջ

1. Ունկնդիրի ուսուցումը փաստաբանական դպրոցին մէջ կ'իրականացուի փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ սահմանուած կարգով եւ ժամկետներու մէջ: Ուսուցումը կ'իրականացուի երկու փուլով՝ տեսական ուսուցում եւ գործնական ուսուցում (փորձաշրջան): Ուսուցման ընդհանուր տեւողութիւնը չի կրնար վեց ամիսէն պակաս ըլլալ:

2. Իրաւաբանի՝ առնուազն հինգ տարուան մասնագիտական ծառայութիւն ունեցող ունկնդիրի ուսուցումը կ'իրականացուի փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ նախատեսուած պարզեցուած ընթացակարգով:

3. Փաստաբանական դպրոցի ուսումնական ծրագիրները ի դէմս փաստաբանական դպրոցի տնօրէնին՝ կը հաստատէ փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդը:

Յօդուած 45.9. Ունկնդիրի փորձաշրջանը

1. Ունկնդիրը փորձաշրջանը կրնայ անցընել ինչպէս փաստաբանին քով, այնպէս ալ փաստաբանական դպրոցի կառավարման խորհուրդի սահմանած այլ հաստատութիւններու մէջ:

2. Փորձաշրջանի կայացման կարգը կը սահմանուի փաստաբանական դպրոցի կանոնադրութեամբ:

Յօդուած 45.10. Ուսման աւարտը փաստաբանական դպրոցին մէջ

1. Փաստաբանական դպրոցը աւարտած ունկնդիրներուն փաստաբանական դպրոցի տնօրէնը տասը օրուան ընթացքին կը տրամադրէ հաւաստագիր, որ իրաւունք կու տայ ունկնդրին մասնակցելու որակաւորման քննութեան:

Յօդուած 45. 11. Որակաւորման քննութիւնները

1. Որակաւորման քննութիւնը փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիր ստանալու միասնական քննութիւնն է, որուն մասնակցելու իրաւունք ունին միայն փաստաբանական դպրոցին մէջ համապատասխան ուսուցում անցած ունկնդիրները:

2. Փաստաբաններու պալատի որակաւորման յանձնաժողովը կ'ընդունի որակաւորման քննութիւնը: Փաստաբաններու պալատի խորհուրդը կը սահմանէ որակաւորման քննութեան ընդունման եւ յանձնման կարգը:

3. Որակաւորման քննութեան չմասնակցած կամ որակաւորման քննութիւնները չյանձնած ունկնդիրը վերստին որակաւորման քննութիւն յանձնելու համար պարտաւոր է փաստաբանական դպրոցին մէջ անցընել յատուկ ծրագիրով ուսուցում, բացառութեամբ, եթէ յարգելի պատճառներով ան չէ մասնակցած որակաւորման քննութեան: Երկրորդ անգամ որակաւորման քննութիւններ չյանձնած ունկնդիրը վերստին կրնայ մասնակցիլ որակաւորման քննութեան փաստաբանական դպրոցին մէջ ընդհանուր հիմունքներով կրկին ուսուցում անցընելու պարագային:

4. Որակաւորման քննութեան արդիւնքները կրնան բողոքարկուիլ փաստաբաններու պալատի խորհուրդին կամ դատական կարգով՝ որակաւորման քննութեան արդիւնքներու հրապարակումէն ետք՝ մէկ ամսուան մէջ:

Յօդուած 45.12. Փաստաբաններու վերապատրաստութեան կազմակերպումը

1. Փաստաբանը վերապատրաստութիւնը կրնայ անցընել փաստաբանական դպրոցին մէջ կամ փաստաբաններու պալատի խորհուրդին հաւատարմագրուած այլ հաստատութեան մը մէջ:

2. Փաստաբանը պարտաւոր է անցընել փաստաբաններու պալատի խորհուրդի սահմանած կարգով եւ ժամաքանակով վերապատրաստութեան դասընթացքներ, որոնք չեն կրնար երկու տարուան ընթացքին քառասունութ ժամէն պակաս ըլլալ:

3. Վերապատրաստութեան ընթացքին փաստաբաններու՝ մինչդատական վարոյթին եւ (կամ) դատական քննութեան չմասնակցիլը կը համարուի յարգելի, եթէ փաստաբանը այդ մասին տեղեակ պահած է համապատասխան մարմինը:

(գլուխը լրաց. 08. 12. 11 ՀՕ -339-Ն)

ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԵՒ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՅԹՆԵՐ

Յօդուած 46. Սոյն օրէնքի ուժի մէջ մտնելը

Սոյն օրէնքը ուժի մէջ կը մտնէ պաշտօնական հրապարակման յաջորդ օրէն: Սոյն օրէնքի 45-րդ յօդուածի 3-րդ մասի գործողութեան մէջ մտնելը չի կրնար յանգեցնել հանրային պաշտպանի գրասենեակի ղեկավարի պաշտօնը զբաղեցնող անձի աշխատավարձի նուազեցման: Սոյն օրէնքը ուժի մէջ մտնելու պահէն ուժը կորսնցուցած ճանչնալ «Փաստաբանական գործունէութեան մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան 1998 թուականի Յունիսի 18-ի ՀՕ-234 օրէնքը:

(46-րդ յօդուածը լրաց. 25. 12. 06 ՀՕ -33-Ն)

Յօդուած 47. Փաստաբաններու պալատի կազմաւորումը

Փաստաբաններու պալատը կը համարուի Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միութիւններու իրաւայաջորդը:

Սոյն օրէնքը ուժի մէջ մտնելէն ետք Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միւս միութիւններու լիազօրութիւնները կը պահպանուին մինչեւ փաստաբաններու պալատի կազմաւորումը: Փաստաբաններու պալատը կը կազմաւորուի սոյն օրէնքը ուժի մէջ մտնելէն ետք՝ երկամսեայ ժամկէտի ընթացքին, Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միութիւններուն՝ Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիական օրէնսգիրքի 63-րդ յօդուածով սահմանուած կարգով վերակազմակերպուելով:

Փաստաբաններու պալատի հիմնադիր ընդհանուր ժողովը կը հրաւիրէ Հայաստանի Հանրապետութեան արդարադատութեան նախարարը, որ ժողովը կը վարէ մինչեւ փաստաբաններու պալատի նախագահի ընտրուիլը:

Փաստաբաններու պալատի հիմնադիր ընդհանուր ժողովը իրաւասու է սկսելու աշխատանքները գործող փաստաբաններու միութիւններուն մէջ ընդգրկուած փաստաբաններու ընդհանուր թիւի կէսին առկայութեան պարագային:

(47-րդ յօդուածը խմբ. , փոփ. 08. 07. 05 ՀՕ -141-Ն)

Յօդուած 48. Մինչեւ սոյն օրէնքի ուժի մէջ մտնելը արտօնագիր ստացած փաստաբաններու եւ ծառայութիւն ունեցողներու իրաւական վիճակը

Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միութիւնները կը համարուին վերակազմակերպուած օրէնքով սահմանուած կարգով գրանցուելու պահէն: Փաստաբաններու պալատը Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միութիւններու անդամ փաստաբաններու արտօնագիրները կը փոխարինէ փաստաբաններու պալատի արտօնագիրներով: Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միութիւններու տրամադրած

արտօնագիրները ուժի մեջ են փաստաբաններու պալատի գրանցման պահէն եռամսեայ ժամկետով:

Մինչեւ սոյն օրէնքի ուժի մեջ մտնելը «Փաստաբանական գործունէութեան մասին» Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքի գործողութեան ընթացքին Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքին մէջ դատական ներկայացուցչութիւնը որպէս ձեռնարկատիրական գործունէութիւն իրականացուցած է սոյն օրէնքի 28-րդ յօդուածի 1-ին մասի պահանջները բաւարարող անձեր՝ սոյն օրէնքի ուժի մեջ մտնելէն ետք՝ մէկամսեայ ժամկետի մէջ կրնան ստանալ փաստաբանական գործունէութեան արտօնագիրներ՝ առանց որակաւորման քննութիւն յանձնելու եւ համապատասխան վկայագիր ստանալու՝ ներկայացնելով դատական ներկայացուցչութիւնը իբրեւ ձեռնարկատիրական գործունէութիւն իրականացնելու փաստը հաստատող համապատասխան փաստաթուղթեր, բացառութեամբ այն անձերուն, որոնք ունեցած են փաստաբանական գործունէութիւն իրականացնելու արտօնագիր, եւ դադրեցուած է ասոր գործողութիւնը:

Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գործող փաստաբանական միութիւններու մէջ ծառայութիւն ունեցողները կը ճանչցուին փաստաբաններու պալատի փորձնակներ:

(48-րդ յօդուածը խմբ. 01. 06. 06 ՀՕ -105-Ն)

Յօդուած 49. Իրաւարարական բեմէն ներս եւ մինչեւ սոյն օրէնքի ուժի մեջ մտնելը՝ այլ դատարանի մէջ դատական ներկայացուցչութիւն իրականացնելու լիազօրագիր ստացած անձերու իրաւական վիճակը

(վերնագիրը փոփ. 25. 12. 06 ՀՕ -63-Ն)

Սոյն օրէնքի 5-րդ յօդուածի 3-րդ մասի սահմանափակումը չի տարածուիր այն անձերուն վրայ, որոնք ստացած են լիազօրագիր՝ հաշտարար դատարանին կամ մինչեւ սոյն օրէնքի ուժի մեջ մտնելը՝ այլ դատարանի մէջ դատական ներկայացուցչութիւն իրականացնելու համար:

(49-րդ յօդուածը փոփ. 25. 12. 06 ՀՕ -63-Ն)

Հայաստանի Հանրապետութեան

Նախագահ Ռ. Քոչարեան

13 Յունուար 2005

Երեւան

ՀՕ-29-Ն